

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو

المستقلة لعام ٢٠٢٤

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو المستقلة

لعام ٢٠٢٤

أياز إبراهيم يوسف غولي

ayaz.guli936@gmail.com

جامعة زاخو - كلية التربية

الأستاذ الدكتور إبراهيم خشمان هسام

ibrahim.kheshman@uod.ac

جامعة دهوك - كلية العلوم الإنسانية

الكلمات المفتاحية: الصناعة، الهيكل الصناعي، التصنيف، المصنع، الأيدي العاملة.

كيفية اقتباس البحث

غولي ، أياز إبراهيم يوسف ، إبراهيم خشمان هسام ، تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو المستقلة لعام ٢٠٢٤، مجلة مركز بابل للدراسات الإنسانية، آذار ٢٠٢٦، المجلد: ١٦، العدد: ٣.

هذا البحث من نوع الوصول المفتوح مرخص بموجب رخصة المشاع الإبداعي لحقوق التأليف والنشر (Creative Commons Attribution) تتيح فقط للآخرين تحميل البحث ومشاركته مع الآخرين بشرط نسب العمل الأصلي للمؤلف، ودون القيام بأي تعديل أو استخدامه لأغراض تجارية.

Registered في مسجلة في

ROAD

Indexed في مفهسة في

IASJ

Journal Of Babylon Center For Humanities Studies 2026 Volume :16 Issue : 3

(ISSN): 2227-2895 (Print) (E-ISSN):2313-0059 (Online)

A Geographical analysis for the Classification of the industrial structure according to branches and types in the Zakho independent Administration 2024

Ayaz Ibrahim Yousif Guli
Zakho University - College of Education
Professor Dr. Ibrahim Khsman Hassam
Duhok University - College of Humanities

Keywords : Industrial, Industrial structure, Classification, Factories, Workers.

How To Cite This Article

Guli, Ayaz Ibrahim Yousif , Ibrahim Khsman Hassam , A Geographical analysis for the Classification of the industrial structure according to branches and types in the Zakho independent Administration 2024, Journal Of Babylon Center For Humanities Studies, March 2026, Volume:16, Issue 3.

 This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

[This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.](http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Abstract : The classification of industrial structures is considered a fundamental basis for organizing data and information related to industrial sectors and factories. It also serves as a strong incentive for planning and developing the industrial sector in any region. This classification acts as a foundation for organizing industrial branches and processes, and includes indicators such as the number of factories and workers. According to the International Standard Industrial Classification (ISIC), the industrial structure of the Zakho Autonomous Administration includes a variety of industrial branches, totaling 12 main categories: semi-metallic, food, carpentry, chemical, plastic, mineral, paper, glass, electrical, textile, and other industries. The research problem is related to answering the following question: What are the industrial branches that represent the industrial sectors in the Zakho Independent Administration? The main objective of the research is to analyze the industrial structure in the Zakho Autonomous Administration according to industrial branches,

the number of factories and the workers. The total number of factories and industrial institutions in the Zakho Autonomous Administration is 1,664, employing 6,440 workers. The total area occupied by all these industrial units is 3,003,277 m², which represents 0.14% of the total area of the Zakho Autonomous Administration.

ملخص : تعتبر دراسة تصنيف الهيكل الصناعي أساساً رئيسياً لتنظيم البيانات والمعلومات المتعلقة بالفروع والمنشآت الصناعية، ودافعاً قوياً لتخطيط وتطوير القطاع الصناعي في أي منطقة. كما تعد بمثابة أساس صناعي للفروع والعمليات الصناعية، حيث تقوم بتصنيف الصناعات من خلال معايير محددة مثل عدد المصانع والأيدي العاملة. يشمل الهيكل الصناعي في إدارة زاخو المستقلة وفقاً لتصنيف الهيكل الصناعي الدولي الموحد للأنشطة الصناعية (ISIC)، العديد من الفروع الصناعية المتنوعة يصل عددها إلى ١٢ فرعاً. تتكون هذه الفروع من (شبه الفلزية، الغذائية، البناء، النجارة، الكيماوية، البلاستيك، المعدنية، الورقية، الزجاجية، الكهربائية، النسيج، ووحدات صناعية أخرى). يتعلق مشكلة البحث بالاجابة على هذا السؤال: من اي فروع صناعية يتكون القطاع الصناعي في ادارة زاخو المستقلة؟، و الهدف الرئيسي من البحث هو تحليل الهيكل الصناعي في إدارة زاخو المستقلة حسب الفروع الصناعية وحسب عدد المصانع وايد العاملة. يبلغ إجمالي عدد المصانع والمؤسسات الصناعية في إدارة زاخو المستقلة ١٦٦٤ منشأة، ويعمل بها ٦٤٤٠ عاملاً. أما المساحة الإجمالية التي تشغلها الفروع الصناعية بكافة مصانعها ومؤسساتها فتبلغ ٣٠٠٣٢٧٧ مترًا مربعًا، وهو ما يمثل ٠,١٤% من إجمالي مساحة إدارة زاخو المستقلة.

شروقه كرنا جوگرافي بۆ پولينكرنا په يكهري پيشه سازي ل دويڤ لق و جورين وان ل ئيدارا

سه ربه خويا زاخو ٢٠٢٤

فه كوله ر. اياز ابراهيم يوسف گولي

ayaz.guli936@gmail.com

زانكويا زاخو - كوليژا په روه رده

پ. د. ابراهيم خشمان هسام

زانكويا دهوك - كوليژا زانستين مروفايه تي

ibrahim.kheshman@uod.ac

پوخته : خواندنا پولينكرنا په يكهري پيشه سازي دهيته هژمارتن بنه مايه كي سه ربه كي بۆ ريځستنا داتا و زانيارين گريډاي لق و كارگه هين پيشه سازي و پالده ربه كي به يزه بۆ پلاندان و به ربه پيشقه برنا كه رتي پيشه سازي ل هه ر ده قه ربه كي، و وه ك بنه مايه كي پيشه سازيه بۆ لق و پروسيستين پيشه سازي، و رادبیت ب پولينكرنا پيشه سازيان برنكا هنده ك پيشه رين وه كو هژمارا كارگه ها و ده ستكارا. په يكهري پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو ل دويڤ پولينكرنا نيڤده وله تي بۆ چالاكيا پيشه سازي ISIC (International Standard Industrial Classification) كه له ك لقين پيشه سازين جورا و جور بخوڤه دگريت هژمارا وان دگه هيته ١٢ لق و پيځهاتينه ژ (نيمچه فليزي، خوارن، ئافاكرن، دارتاشي، كيميائي، پلاستيك، كانزايي، كاغزي، شيشه يي، كاره بايي، رستن، يه كه يين پيشه سازين ديتر). ئاريشا فه كولينى گريډايه به رسقاندان ئه ئه ئي پرسيارى فه. ئايا كه رتي پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو ژ چ لقين پيشه سازي پيځده يت؟، هه روه سا ئارمانجا سه ربه كي يا فه كولينى شروقه كرنا په يكهري

پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ل دویف لقین پیشه‌سازی و ژلای هژمارا کارگه‌ها و ده‌ستکارا.

سه‌رجه‌می گشتیی هژمارا کارگه‌ها و ده‌زگه‌هین پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو 1664 کارگه‌ها و ده‌زگه‌هن و هژمارا ده‌ستکارین وان ژی 6440 ده‌ستکارن، رووبه‌ری گشتیی لقین پیشه‌سازی ب هه‌می کارگه‌ها و ده‌زگه‌هین خوڤه 3003277م² یه ب ریژا 0.14% ی ژ رووبه‌ری گشتیی ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو. **په‌یفتن کلیدار:** پیشه‌سازی، په‌یکه‌ری پیشه‌سازی، پولینکرن، کارگه‌ها، ده‌ستکار.

پیشه‌کی: پیشه‌سازی ده‌یته هژمارتن بنیاتی سه‌ره‌کی بی پیشکه‌فتنا وه‌لاتان و ژ گرنگترین که‌رتین ئابووری یه بین کارتیکرن ل سه‌ر به‌ره‌ف پیشقه‌چوونا وه‌لاتان کری و بوویه نه‌گه‌ری باشربوونا ئاستی ژيانا هاوولاتیین وان. د نه‌فروکه‌دا پیشه‌سازی ده‌یته دانان ستوینا سه‌ربه‌خووبوونا ئابووری وه‌لاتان و رژگاربوونا ئابووری وان ژ دیقه‌لانکیا ئابووری و ده‌یته هژمارتن بنیاتی پیشکه‌فتن و خوشگوزهرانی و سومبولا شارستانیه‌تان، هه‌ر ژ که‌فندا و دگه‌ل ده‌ستپیکا په‌یدا بوونا مروڤی ل سه‌ر روپی نه‌ردی مروڤی بزاف کرینه باری خو بی ژيانی خوڤ بکه‌ت نه‌ف چه‌نده ژی ب ریکا چالاکیا پیشه‌سازی بده‌ست فه‌هات ب تایبه‌ت ژی پشقی شوره‌شا پیشه‌سازی نه‌وا ل بریتانیا ده‌ستپیکری و هیدی هیدی هه‌می وه‌لاتین جیهانی فه‌گرتین، نه‌و پیشکه‌فتنا بسه‌ر جیهانیدا هاتی کارتیکرنه‌کا مه‌زن ل سه‌ر نه‌ف چالاکیی کر و ل پیشیا وی کارتیکرنی ژی پیشکه‌فتنا ته‌کنولوجی بوو یا کو کار ل سه‌ر زنده‌کرن و باشکرننا جور و کوالیتی به‌ره‌ه‌مین پیشه‌سازی کری. دوو شیواژین په‌یکه‌ری پیشه‌سازی بین هه‌ین نه‌وژی دیژنی شیواژی بسپوری وجوراو جوری، مه‌ره‌م ب بسپورنی ئانکو هه‌بوونا پیشه‌سازیه‌ک یان چه‌ند پیشه‌سازین دیارکری ل ده‌فهره‌فه‌کولینی، و جورا جوری ژی ئانکو ل ده‌می هژماره‌کا زور یا پیشه‌سازین جورا جوری ل ده‌فهره‌فه‌کولینی هه‌بن. ساخله‌تی جورا جوری په‌یکه‌ری پیشه‌سازی باشتره ژ بسپورنی ژبه‌رکو شیانین ئابووری بین باشتر دده‌ته وه‌لاتان بو هندی بشین خو ل به‌ر قه‌یران و گهورین وئالوزیا بگریت و هه‌روه‌سا ده‌رفه‌تا کاری ژی پتر به‌رده‌ست دبیت.

ئاریشا فه‌کولینی گریدایه به‌رسقدانا نه‌فی پرسپاری فه‌. ئایا که‌رتی پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ژ چه‌لقین پیشه‌سازی پیکده‌یت؟ نه‌ف فه‌کولینه هه‌ول دده‌ت نه‌فی که‌رتی دیاربکه‌ت بریکا به‌رسف دانی ل سه‌ر نه‌وی پرسپاری ژبو ده‌ستنیشانکرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ده‌فهره‌فه‌کولینی.

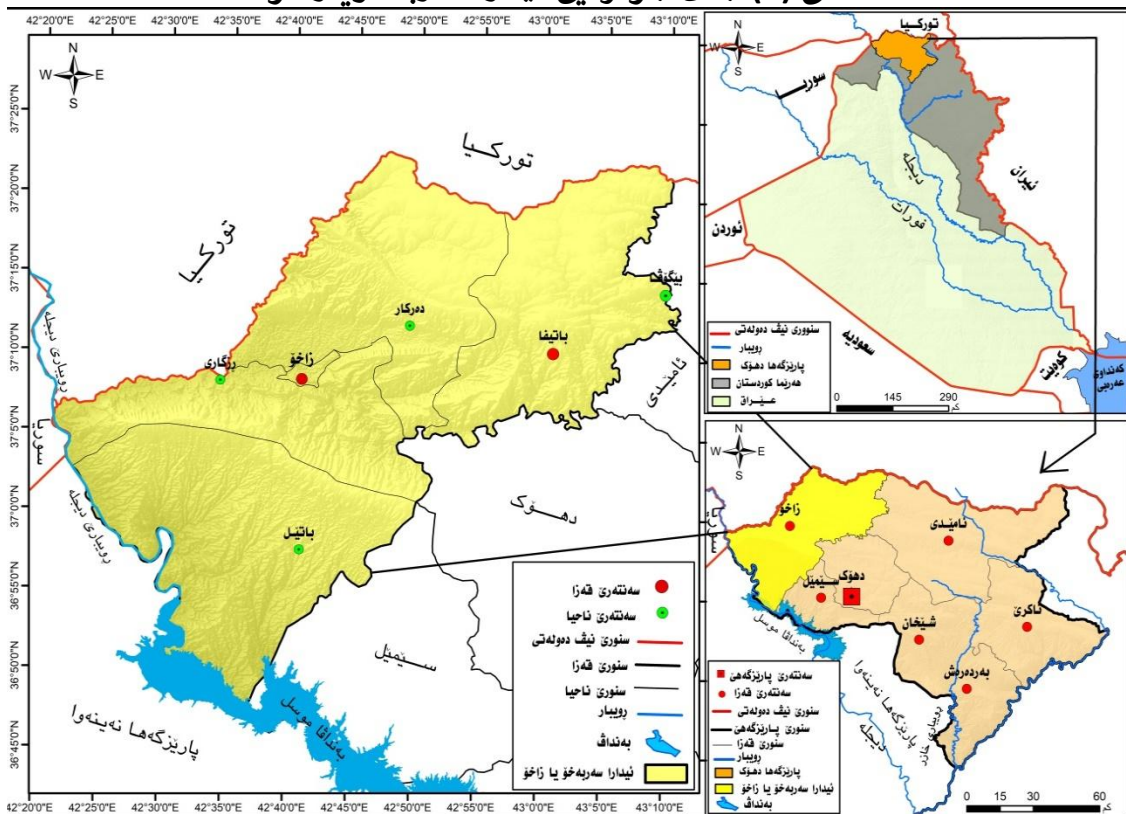
هه‌روه‌سا فه‌کولین **گریمان** دکه‌ت که‌رتی پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو هژماره‌کا لقین پیشه‌سازین جورا جوری پیقه دیاردن. **گرنکیا فه‌کولینی** شروفه‌کرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ژ لای پولینکرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دویف لقین وان و هژمارا کارگه‌ها و ده‌ستکارا. پشت به‌ستن ب **رئبازا ئیستقرائی** وه‌سفی هاتیه‌کرن دگه‌ل بکاره‌ینانا راپرسینی ژبو بده‌ستقه‌هینانا داتایین کارگه‌ها. **په‌یکه‌ری فه‌کولینی** ژ سی ته‌وه‌را پیکه‌تیه، نه‌وژی پولینکرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ٢٠٢٤ ژ لایه‌کی، و پولینکرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دویف لقین وان بین پیشه‌سازی ل هه‌مان سال ژ لایه‌کی دیت، و ل دووماهی پولینکرننا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیداریا سه‌ربه‌خویا زاخو ل دویف هژمارا کارگه‌ها و ده‌ستکارا و رووبه‌ری لقین پیشه‌سازی.

دهفرا فه كۆليني ئيدارا سه ربه خويا زاخويه يا سه ر ب هه رتيا كوردستانا عيراق، ئيداره يه كا سه ربه خويه دكه فيته به شي باكورى روژتافاي عيراق و ئيداره يه كا سنوريه ژلاي باكورفه وه لاتي توركيا يه و ژلاي روژتافا فه وه لاتي سوريا يه و باژيري دهوك و قهزا سيميلي ژلاي باشورفه و قهزا ناميدي ژلاي روژه لاتي فه، ژلاي فه له كي فه دكه فيته د ناههرا ههردوو هيلين دريزي بين (42° 02' 00" - 43° 01' 00") روژه لاتي و ههردوو بازين پانيين (37° 25' 00" - 37° 00' 00") باكور، بهري خو بده خشتي ژماره (1). رووبهري وي دكه هيته 2083 كم². سنوري ده مي سالا ٢٠٢٤ ي به.

نه خشتي (1) جهي جوگرافي ئيدارا سه ربه خويا زاخو

ژكارى فه كۆلهري ب پشت بهستن ل سه ر پروگرامي Arc Gis

ته وهري ئيكي: پولينكرنا پهيكهري پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو ٢٠٢٤:

سميث Smith و هه فالين وي ديژن پولينكرن كومه كا پيرابونانه بريكا وان داتا دهينه چين چين^١، مه رهم ژ پهيكهري پيشه سازي ساخلهت و سيفهت و جورين پيشه سازيانه ل دهفهره كا دياركريد، نهوژي وه كي بنه مايه كي پيشه سازيه بو وان لق و كه رت و پروسيسين پيشه سازي بين ل دهفهره كي دا ههين كو ژلاي رووبهري نه ردي فه ژ ئيك جيوازن، ديسان جهخت ل سه ر وان رووبهري نه ردي دكهت بين بو بكارئينانين پيشه سازي و كارگه ه و يه كه بين پيشه سازي و كريكارين چالاك د پيشه سازي اندا ئاماده كرين^٢.

ل قيري وه سا ديارديت پولينكرن دهيته نه نجامدان ژبو ئاسانكاريكرا هه ر كاره كي چونكي راستين وه كه فه دكه فنه د هه مان توژ دا ب پشت بهستن ب هنده ك ساخله تان. له ورا ژبو پولينكرنا پهيكهري پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو د ئه في به شيدا پشت بهستن له سه ر

مجلة مركز بابل للدراسات الانسانية ٢٠٢٦ المجلد ١٦ / العدد ٣

چەند پێشەرا هاتیە کەرن پێکدەهێن ژ پۆلینکرن ل دووێف (لقین پێشەسازی، هژمارا کارگەها و هژمارا دەستکارا). هژمارا کارگەها ل ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو بەر دەوام بەرەف زێدەبوونی یە ئەوژی ژبەر قان خالان:

1 - رووبەری دەفەرا فە کۆلینی پستی بریارا ئیدارەبوونی زۆرتەر ل هاتیە ژبەرکۆ پێشتر قەزا بوو رووبەری وی ب تێ 1,485 کم² بوو، بە ل پستی بۆیە ئیدارا سەر بەخۆ رووبەری وی زێدەتر ل هاتیە گەهشتیە 2083 کم² ئەوژی ژبەر بریارا فە گۆهاسنا کارگێریا رێفە بەریا ناحیا (باتیل) ب سنورین وی یین کارگێری فە بۆ سەر ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو.

2 - پێشکەفتە کا زۆر ب سەر دەفەرا فە کۆلینیدا هاتیە ژ هەمی لاینقە ب تاییبەت ژ لای گەشت و گوزار و خزمەتگوزاریین ریکان فە.

3 - گرنگیە کا زۆرتەر ب کەرتی پێشەسازی هاتیە دان و لایەنن بەرپرسین ئیداری ئامادەیا خۆ نیشاندا یە بۆ خودانین کارگەها بۆ پێشئێخستنا کارگەهین وان.

4 - هاتنا هژمارا گەشتیاریین نافخو و بیانی زۆرتەر ل هاتیە، فێ چەندی ژ رۆل هەبوویە ل سەر زێدەبوونا هژمارا کارگەها و بەرەهەمین وان، زێدەباری برنا بەرەهەمین وان بۆ جەهین ئاکنجیوونین خۆ.

5 - زێدەبوونا بەر دەوام یا ئاکنجیان ژ ئە گەرەکی دی ی زێدەبوونا هژمارا کارگەها بوو ژبەر پێدفا وان ب بەرەهەمین خواری یین جوراوجور.

تەوهری دووی: پۆلینکرن پێشەسازی ل دووێف لقین پێشەسازی ل ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو ٢٠٢٤:

پەیکەری پێشەسازی ل ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو ل دووێف پۆلینکرن نیف دەولەتی بۆ چالاکیا پێشەسازی ISIC (International Standard Industrial Classification)، گەلەک لقین پێشەسازی یین جوراوجور بخوڤە دگرت پێکەتینە ژ (نیمچە فلیزی، خواری، ئافاکرن، دارتاشی، کیمیایی، پلاستیک، کانزایی، کاغەزی، شیشەیی، کارەبایی، رستن، یە کە یین پێشەسازیین دیتەر... هتد)، هەرەسا هژمارا وان دگەهیتە ١٢ لقان و هەر لقەک ژ ل سەر چەند یە کە یان دابەشبوویە، هەر یە کە یە ک ژ ل سەر چەند کارگەها. وەکی دیار د خشتی ژمارە (1) و شیوی ژمارە (1) دا. گرنگیا رێژەیی یا پەیکەری پێشەسازی ل دووێف لقین وان ل سنوری ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو وەکی ل خواری:

خشتی (1) گرنگیا رێژەیی یا پەیکەری پێشەسازی ل دووێف لقین پێشەسازی ل ئیدارا سەر بەخۆیا زاخو 2024

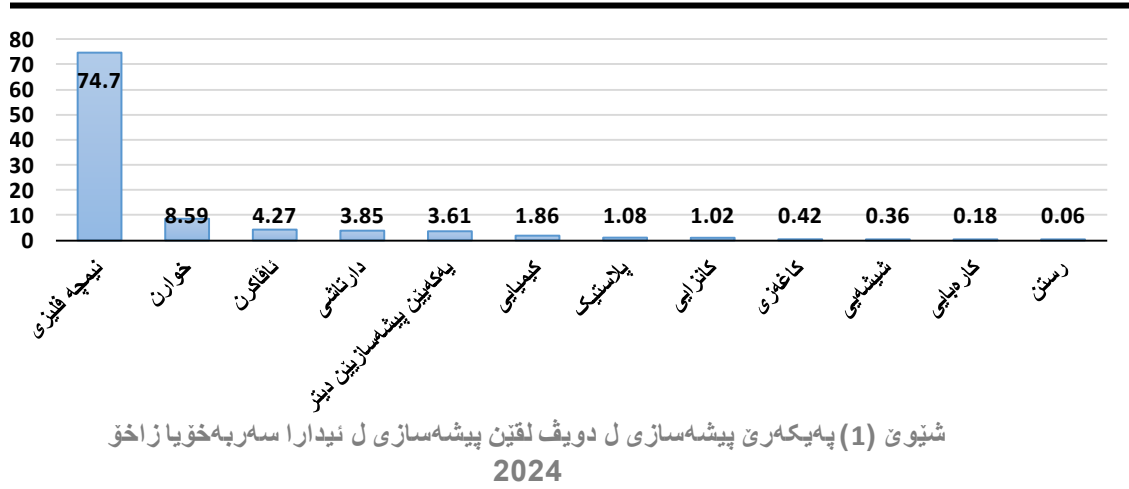

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو

المستقلة لعام ٢٠٢٤

رقم	لقين پيشه سازي	ژ. کارگه ها	ژ. دهستکارا	رووبهر (م ²)	%
1	نیمچه فلیزی	1,243	2,134	123,208	74.70
2	خوارن	143	2,097	1,844,368	8.59
3	ثافاکرن	71	827	653,550	4.27
4	دارتاشی	64	292	24,456	3.85
5	یه که یین پيشه سازين ديتر	60	185	15,850	3.61
6	کیمیایی	31	277	112,647	1.86
7	پلاستیک	18	143	87,278	1.08
8	کانزایی	17	116	19,400	1.02
9	کاغذی	7	181	115,050	0.42
10	شیشه یی	6	121	5,710	0.36
11	کاره بایی	3	37	1,400	0.18
12	رستن (جلک)	1	30	360	0.06
	سهرجه می گشتی	1,664	6,440	3,003,277 م ²	100

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سهر کاری مهیدانی و راپرسینی.

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سهر داتايين خشتی (1)

1- پيشه سازين نیمچه فلیزی ئەف جوهره پيشه سازيه بکاري خزمه تکرني رادبن پتر ژ کاری بهر هه مکرني ديسان پيشه سازين پيشه ينه يان کارين پيشه سازي نه يين بکاري خزمه تکرني و سه خبيري کرني و چاک کرني رادبن وه کي (وايرمه ن و په نجه رچي و رونگوهورين و پارچين يه دهگ و ئاسنگه ري و جامچي و... هتد) و د هه ژارن د پروسييسين گوهورينا بابته تي خاف دا³.

دهينه هژمارتن يه که يين پيشه سازي يين بچويک ژلاي قه باره و رووبه ري فه ژبه رکۆ پيتفي ب گه له ک دهستکاران نابن و د رووبه رين ئه ردی يين بچويکدا دياردين و ئالافين قه باره مهزن بکارنائين، بۆ نمونه هژمارا دهستکارين وان د ناقه بارا (1-5) دهستکارادايه، ههروه سا رووبه ري هنده ک ژوان ژ 20 م² دهرياز نابيت و پترين رووبه ري وان ژي ژ 250 م² دهرياز نابيت، و بکاري بهر هه مکرنه کا مهزن نارابن، به لکو بکاري بجهئينا پيدفيين خه لکي يين روژانه رادبن،

سروشتی فان یه که یان وه سایه ب زوری ل سهر جاددین سهره کی دیاردین یان ل تاخین بو فان مه رما هاتینه تهرخانکرن دیاردین، وه کو تاخی پیشه سازی ل سه نته ری باژی ری زاخو، نه ف جوره یه که ل ئیدارا سهر به خو یا زاخو ل سهر ه می یه که یین کارگی ری به لاقبووینه، ژبه رکو په یوه ندی ب خزمه تکرنا روژانه یا خه لکی فه هه یه لی ب زوری ل قه زا زاخو ل تاخی پیشه سازی دیاردین ژبه رکو تاخه کی تایبه ته ب فان جوره یه که یان فه، هژمارا وان دگه هیته ١٢٤٣ ده رگه ها وب سهر ١٩ یه که یان دا دابه شبووینه، وه کی دیار د خشتی ژماره (2) دا و شیوی (2) دا.

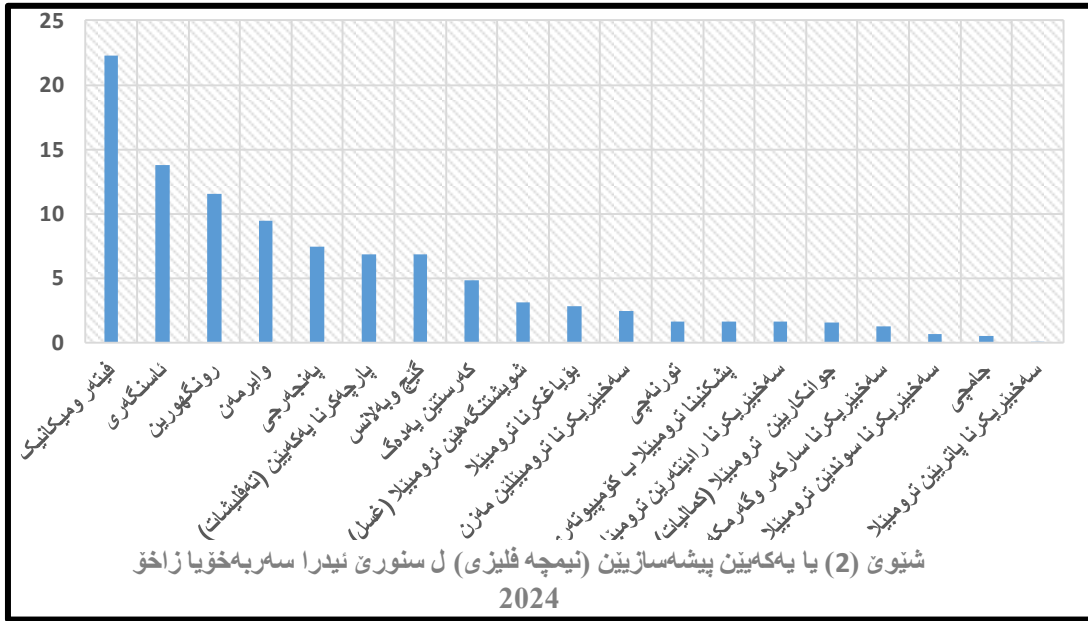
خشتی (2) گرنگیا ریژه یی یا یه که یین پیشه سازیین (نیمچه فلیزی) ل سنوری ئیدارا

سهر به خو یا زاخو ٢٠٢٤

ژ	جوری یه که یی	ژ. ده رگه ها	ژ. ده ستکارا	رووبهر (م ^٢)	%
١	میکانیک (فیتر)	277	356	36,905	22.28
٢	ئاسنگه ریا ترومیلا	171	440	11,234	13.76
٣	رونگهورین	143	217	6,756	11.50
٤	وایرمه ن	117	176	8,671	9.41
٥	په نجه رچی	92	193	4,124	7.40
٦	پارچه کرنا یه که یین ترومیلا (ته فلیشات)	85	115	8,350	6.84
7	گیچ وبه لانس	85	101	4,727	6.84
٨	که رستین یه ده گ	60	78	7,312	4.83
9	شویشتنگه هین ترومیلا (غسل)	39	80	7,550	3.14
10	بو یا غکرنا ترومیلا	35	48	4,670	2.82
11	سه خیری کرنا ترومیلا یین مه زن	30	123	7,984	2.41
12	تورنه چی	20	42	3,190	1.61
13	پشکنینا ترومیلا ب کو میپوته ری	20	34	1,545	1.61
14	سه خیری کرنا رادیتته رین ترومیلا	20	41	1,200	1.61
15	جوانکاریین ترومیلا	19	34	2,300	1.53
16	سه خیری کرنا سارکه ر وگه ر مکه رین ترومیلا	15	28	4,920	1.21
17	سه خیری کرنا سوندین ترومیلا	8	12	720	0.64
18	جامچی	6	13	900	0.48
19	یه که یین سه خیری کرنا پاتریین ترومیلا	1	3	150	0.08
100	سهرجه می گشتی	1,243	2,134	123,208	

ژکاری فه کوله ری ب پشت به ستن ل سهر کاری مه یدانی و رابرسینی.

شيوئ (2) يا بهكهيين پيشهسازيئين (نيمچه فليزي) ل سنورئ نيدرا سهربهخويا زاخو 2024

ژكاري فهكولهري ب پشت بهستن ل سهر داتاين خشتي (2).

ل خشتي (2) دا ئهف خاله ديار دبن:

1 - يه كهيا ميكانيك (فيتر) ل پلا ئيكي دهيت، هژمارا دهزگهين وان دگههيه 277 دهزگهها ب ريژا 22.28% و ب رووبهري 36,905م² ژ رووبهري گشتي يي پيشهسازيئين نيمچه فليزي ل ئيدارا سهربهخويا زاخو، هژمارا دهستكارين وان زي دگههيه 356 دهستكارا، دههته هژمارتن مهزنترين يه كه ژلاي هژمارا دهزگهها و رووبهري ئهردى فه ژبهركو دهزگههين في يه كه يي ب سهر ههمي يه كه يين كارگيري يين ئيدارا سهربهخويا زاخو فه بهلافبووينه ئه وزي ژبهر پيدفيا زورا خهلكي بغان جوره دهزگهها.

2 - يه كهيا ئاسنگهريا ترومبيللا ل پلا دووي دهيت، هژمارا وان دگههيه 171 دهزگهها ب ريژا 13.76% و ب رووبهري 11,234م² هژمارا دهستكارين وان زي دگههيه 440 دهستكارا، دههته هژمارتن دووم مهزنترين يه كه ژلاي هژمارا دهزگهها و رووبهري ئهردى فه دهمان دهمدائيكه يه كه ژلاي هژمارا دهستكارا فه ل سهر ئاستي يه كه يين پيشهسازيئين نيمچه فليزي ئه وزي ژبهركو دهزگههين في جوره يه كه يي كاري وان ب دهستكاره كي بتئي بريغه ناچيت بهلكو پيدقيه پتر زدهستكاره كي تيدا كاربهكن.

3 - ههري يه كه يين (سهخيكرنا سوندين ترومبيللا، جامچي، يه كهيا سهخيكرنا پاترين ترومبيللا) ل پلين دووماهيي دهين ب ريژا كيمتر ژ ئيكا سهدي، يه كهيا سهخيكرنا سوندين ترومبيللا ل پلاههفدي دهيت ب 8 دهزگهها و ب ريژا 0.64% و ب رووبهري 720م² و ب 12 دهستكارا، و يه كهيا جامچي زي ل پلاههزدي دهيت ب 6 دهزگهها و ب ريژا 0.48% و ب رووبهري 900م² و ب 13 دهستكارا، يه كهيا سهخيكرنا پاترين ترومبيللا زي ل پلا دووماهي دهيت ب تاكه دهزگهه و ب ريژا 0.08% و ب رووبهري 150م² و ب 3 دهستكارا ئه گهري كيمبوونا دهزگههين في يه كه يي دزفريته بو وي چهندي كو زوربهيا دهزگههين پهنجهرجي و رونكهورينان ب كارتين فروتنا پاتريان زي رادين ئه في چهندي زي كارتيكرن ل سهر كيمبوونا دهزگههين يه كهيا نافهاتي ل دهفهره فه كوليئي كرية.

٢- **پیشه‌سازین خوارنی** ئەف پیشه‌سازیە دهینه هژمارتن ژ دیارترین و بەر بە لاقترین پیشه‌سازین گوهورینی، ب شیوه‌یه کێ ئیکسەر په‌یوهندی ب خوارنا مروّفان فه هه‌یه، و ژه‌میان پتر ده‌ستکار د نافدا کاردکه‌ن، هه‌می بابه‌تین خوارنی و فه‌خارنی یین دچنه دناف گه‌ده (المعدة) و هنافیت مروّفیدا دهینه هژمارتن پیشه‌سازین خوارنی، ژبلی ده‌رمانا سه‌ره‌رای وی چه‌ندی دچنه دناف هنافین مروّفیدا به‌لی دهینه هژمارتن ژ پیشه‌سازین کیمیاپی^٥.

سه‌بارت ده‌فهره‌ فه‌کولینی یه‌که‌یین فی لقی پیشه‌سازی رۆله‌کی سه‌ره‌کی و به‌رچاف هه‌یه ل تیرکنا پیدفین ژبانا رۆژانه یا خه‌لکی و تیرکنا پیدفین بازاری نافخوی، هژمارا کارگه‌هین وی دگه‌هسته 143 کارگه‌ها و ب سه‌ر 22 یه‌که‌یان دا دابه‌شبووینه ب رێژا 8.59% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو، رووبه‌ری وان ژ ی دگه‌هسته 1,844,368 م²، خودانا مه‌زنترین رووبه‌ره ل سه‌ر ئاستی لقی پیشه‌سازین ده‌فه‌ری، فان پیشه‌سازیان گرنگیه‌کا زور هه‌یه ژبه‌رکو رادبن ب دابینکنا به‌ره‌مین خوارنی یین رۆژانه خه‌لک پیدفی دبئی، گرنگترین به‌ره‌مین وان پیکه‌هین ژ (شریناهی، ته‌حین، داگرنا شه‌کری، خوی، چا، سپیاتی، شه‌ره‌بت، فه‌خوارین گازی و وزی، جیس و شامیک و ئایسکریم و ...هتد) هه‌روه‌سا رادبن ب به‌ره‌مئینانا به‌ره‌مین دووماهیک، زیده‌باری هنده‌ک ژ به‌ره‌مین وان دبنه‌که‌رستی خاف و دکه‌فنه دناف هنده‌ک پیشه‌سازین دیتردا. ئەم دشین ئاماژی ب ئەف جوری پیشه‌سازین بکه‌ین، وه‌کی دیار د خشتی ژماره (3) دا، کو گرنگترین جور و هژمارا یه‌که و کارگه‌هین پیشه‌سازین خوارنی دده‌ته دیارکرن.

خشتی (3) گرنگیا ریزه‌بی یا یه‌که‌یین پیشه‌سازین خوارنی ل سنوری ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ٢٠٢٤

ژ	جوری یه‌که‌بی	ژ. کارگه‌ها	ژ. ده‌ستکارا	رووبه‌ر (م ^٢)	%
١	شریناهی	38	270	9,339	26.56
٢	ئاهین خوارنی	33	753	1,525,749	23.08
٣	به‌ره‌مئینانا ته‌حینی	12	24	2,752	8.39
٤	ئالیکی په‌له‌وه‌ر و گیانه‌وه‌ران	10	76	19,050	6.99
٥	فه‌خوارن	9	223	113,500	6.29
٦	سپیاتی	7	170	26,170	4.90
7	چه‌ره‌زات	5	17	1,650	3.49
٨	گوشتی سور و گه‌صی	4	200	17,915	2.80
9	به‌ارات	4	8	875	2.80
10	جگاره و معه‌سه‌ل	3	160	98,800	2.10
11	جیس و شامیک	3	36	1,900	2.10
12	ئایس کریم	2	24	1,100	1.40
13	ده‌کتا	2	8	200	1.40
14	قالبین به‌فری	2	6	3,750	1.40
15	شه‌برمان و ئافا لیمونی	1	40	10,000	0.70
16	داگرنا قه‌سپا	1	20	4,000	0.70
17	علک	1	20	929	0.70

0.70	5,000	15	1	پاڤزکونا گه نمی	18
0.70	450	10	1	داڤرتنا توفین چاندنی	19
0.70	270	8	1	نانی تورتیلایی	20
0.70	160	6	1	شکاندنا گیزا	21
0.70	450	2	1	به رهه مئینانا زهیتونا	22
0.70	350	1	1	به رهه مئینانا ترشی	23
100	1,844,368	2,097	143	سه رجه می گشتی	

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سهر کاری مهیدانی و راپرسینی.

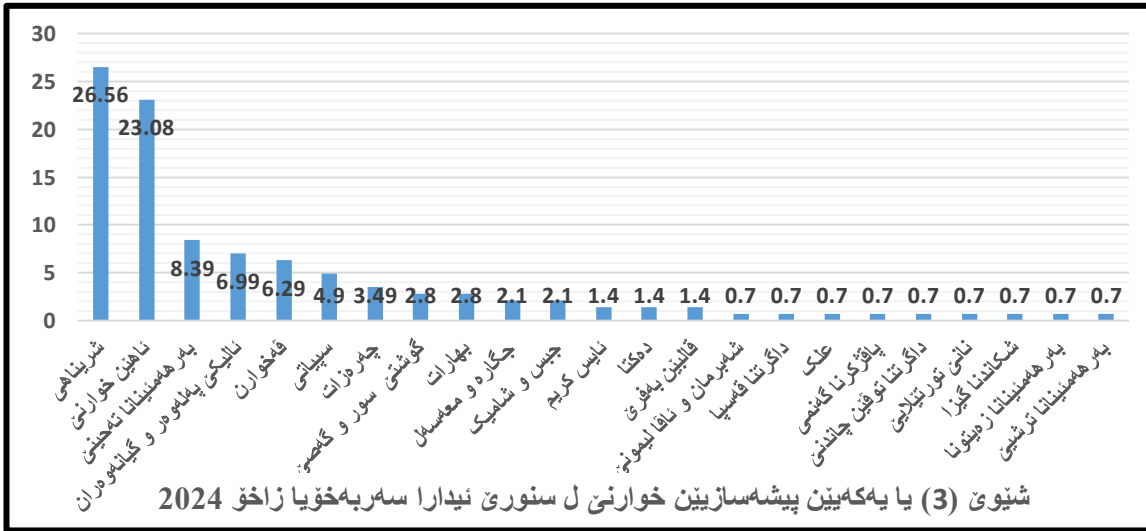
ههروه سا ژ خشتی دا ئهف خاله دیاردین:

١- یه که یا به رهه مئینانا شریناها ب پلا ئیکێ دهیت، هژمارا کارگه هین وی دگه هیته ٣٨ کارگه ها ب ریژا ٢٦,٥٦% ی و ب رووبه ری ٩,٣٣٩ م^٢، رادین ب به رهه مئینانا (کیک و به قلاوه و چوکۆلاتا و کۆلیچه و به قسم و... هتد)، ئهف کارگه هه ب سهر تاخین جوداجودا یین ده فه را فه کۆلینیدا به لاقبووینه و تا راده یه کی شیاینه بکاری تیرکونا پیدفین خه لکی رابن، دیسان شیاینه ده رفه تا کاری بو ٢٧٠ ده ستکارا په یدا بکه ن.

٢- یه که یا ئه هین خوارنی ل پلا دووی دهیت ب ٣٣ کارگه هان و ب ریژا ٢٣,٠٨% ی و ب رووبه ری ١,٥٢٥,٧٤٩ م^٢ ب فی چه ندی دبیته مه زترین یه که ژ لای رووبه ری فه ل سهر ئاستی یه که یین لقین پیشه سازی ل ئیدارا سه ره بخویا زاخو ئه گه ری فی چه ندی ژی دزفریته فه بو گرنگی وان کو په یوه ندی ب ژیا نا روژانه یا خه لکی فه هه یه، زیده باری پیدفیا وان ب رووبه رین ئه ردی یین مه زن بو کارین به رهه مئینان و بارکرن و داگرتن و کۆگه هکرنی ههروه سا ده رفه تا کاری بو ٧٥٣ ده ستکارا په یدا کریه. وه کی دیار د شیوی ژماره (٣) دا.

٣- هه ریچی یه که یین (شه برمان و ئافا لیمونی، داگرتنا قه سپا، علك، پاڤزکونا گه نمی، داگرتنا توفین چاندنی، نانی تورتیلایی، شکاندنا گیزا، به رهه مئینانا زهیتونا، ترشی) پلین پازدی هه تا بیست و سی به رکه فتینه ب ١ کارگه ه و ب ریژا ٠.٧٠% ی بو هه می یه که یان، به لی رووبه ر و هژمارین ده ستکارین وان ژئیک جودانه، دناف وان دا یه که یا به رهه مئینانا شه برمان ولیمونی خودانا مه زترین رووبه ر و مه زترین هژمارا ده ستکاریه ب رووبه ری ١٠,٠٠٠ م^٢ و ب ٤٠ ده ستکار، بچیکترین رووبه ر ژی به ر ب یه که یا (شکاندنا گیزا) که فتیه رووبه ری وی دگه هیته ١٦٠ م^٢، یه که یه که بو شکاندنا گیزا و به رهه مئینانا کاکلین وان پشت به ستنی ل سهر ئامیران دکهن فی چه ندی کاری به رهه مئینانا کاکلین گیزا ب سانا هی ئیخستییه ژبه رکۆ پیدشتر ئه ف کاره ب ریکا ده ستی دهاته کرن، و کیمترین ده ستکار ژی به ر ب یه که یا به رهه مئینانا ترشی که فتیه ب تنی ئیک ده ستکار تیدا کاردکه ت.

ژكارئ فه كوله رى ب پشت بهستن ل سه ر داتايين خشتئ (3).

3- پيشه سازين ئافاكرئ: فى جورئ پيشه سازي ل هه رئا كوردستانئ ميژووويه كا گه له ك كه فن هه يه ئه وژئ ژ ئه گه رئ هه بوونا زوريا بابته ئى خافئ ده ستپيكي ئى فى لقي^١. ده ستپيكا په يدا بوونا پيشه سازين ئافاكرئ د زفريته فه بو جيگير بوون و نيشته جي بوونا مرو فان ل جهين جيگير، پشتئ مرو فى چاندين ناسكرى وه سا ديت يا پئدفييه ل نيزيكي ئه ردى خو ئى چاندين جيگير بيت داكو ئه ردى خو ژ مه ترسيين كهش و هه واپي بپاريزيت و به ره مه مين خو بين خوارنئ ژئ پيدا بكهت، ژئ ده مي پئفه مرو فى ده ست ب ئافاكرئ كره^٧ (اسماعيل، 2010، 54)

هژمارا كارگه هين فى لقي ل ده فه را فه كولينئ دگه هه 71 كارگه ها ب رئا 4.27% ئى ژ په يكه رئ پيشه سازى ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو، سه رجه مي گشتئ ئى رووبه رئ وان ژئ دگه هيه ته 653,550 م²، و ل سه ر 11 يه كه بين جودا دابهش بوئه، زيده بارى په يدا كرنا ده رفه تا كارى بو 827 ده ستكارا، وه كي ديار د خشتئ ژماره (4) دا.

خشتئ (4) گرنگيا رئا هه ي يا يه كه بين پيشه سازين ئافاكرئ ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو 2024

ژکاری فه کۆلهری ب پشت بهستن ل سهر کاری مهیدانی و راپرسینی.

ل خشتی سهری دیار ئەف خاله دیار دبن:

1 - یه کهیا خیز و بهرا ل پلا ئیکێ دهیت ب 26 کارگهها و ب رێژا 38.61% یا سه رجه می یه که یین ئافا کرنی، هژمارا دهستکارین فان یه کان 281 دهستکارن، رووبه ری وی ژ ی دگه هیته $311,250 \text{ م}^2$ کۆ دبنه 124.5 دونه م، ب ئی چهن دی خودانا زۆرتین هژمارا کارگهها و دهستکارا و مهزنتین رووبه ره ل سهر ئاستی یه که یین پیشه سازیین ئافا کرنی، ئە گه ری زۆریا کارگه هیین ئی یه که یی و زۆریا دهستکارین وان و مهزنیا رووبه ری وان د زفریته فه بۆ ده ربازیوونا رووباری

ژ	جوری یه که یی	ژ. کارگهها	ژ. دهستکارا	رووبه ر (م ^٢)	%
١	خیز و بهر	26	281	311,250	36.61
٢	بلوک	14	119	71,750	19.72
٣	شکاندنا بهرا	9	113	110,600	12.68
٤	کۆنگریتی حازر	6	169	112,500	8.50
٥	به رهه مئینان و برینا مه ره ری	3	18	1,300	4.23
٦	تیکه له (مقلع)	3	7	23,750	4.23
٧	ئه سفلت	2	45	10,000	2.82
٨	قه له کیم	2	30	3,200	2.82
٩	کاشی موزایک	2	15	5,000	2.82
10	گیچ و شه ربه تا کاشی	2	10	3,100	2.82
11	سه نده ویچ په نهل	1	16	800	1.41
12	سیرمه و قه رمید	1	4	300	1.41
	سه رجه می گشتی	71	827	653,550	100

(خاییر) ل ئی ده قه ری ئەف ئی وه کریه هژماره کا زۆر یا کارگهها ل ده قه را فه کۆلینی په ییدان ژ بهر کۆ پشت به ستنا وان یا سه ره کی ل سهر بابه تین خافین رووباری نافرییه.

2 - هه رچی یه که یین (ئه سفلت، قه له کیم، کاشی موزایک، گیچ و شه ربه تا کاشی) ل پلین حه فتی و هه شتی و نه هی و ده هی ده یین ب 2 کارگهها و ب رێژا 2.82% ی بۆ هه ر یه که یه کی، به لی رووبه ر و هژمارین دهستکارین وان ژ ئیک جودانه، د ناف وان دا یه که یا به رهه مئینانا ئه سفلت خودانا مهزنتین رووبه ر و مهزنتین هژمارا دهستکاریه ب رووبه ری $10,000 \text{ م}^2$ و ب 45 دهستکاران، بچیکترین رووبه ر و کیمترین دهستکار ژ ی بهر ب یه که یا (گیچ و شه ربه تا کاشی) که فتییه ب رووبه ری $3,100 \text{ م}^2$ و ب 10 دهستکارا.

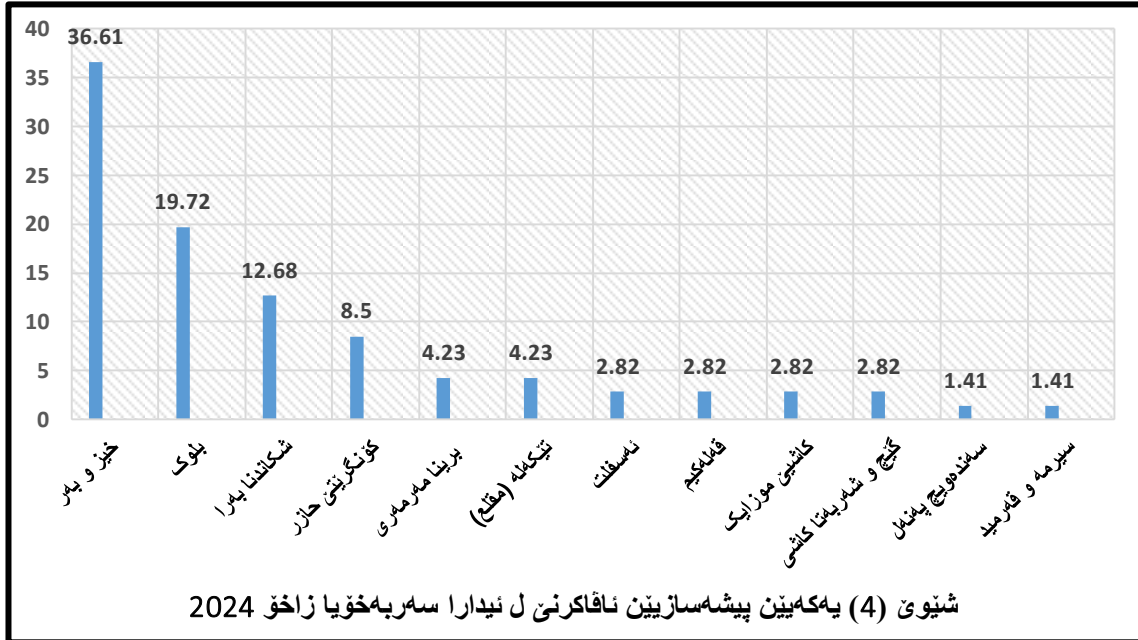
3 - یه که یین (سه نده ویچ په نهل، به رهه مئینانا سیرمه و قه رمید) ل پلین دووماهی ده یین هه ر ئیک ب 1 کارگهها و ب رێژا 1.41% ی، ب رووبه ری 800 م^2 و ب 16 دهستکارا بۆ یه که یا سه نده ویچ په نهل، و ب 300 م^2 و ب 4 دهستکارا بۆ یه که یا سیرمه و قه رمید، ئە گه ری کیمیا کارگه هیین فان هه ردوو یه که یان د زفریته فه بۆ نوی ده رکه فتنا فان جورین کارگهها ل ده قه را فه کۆلینی کۆ پښتر ه یچ جو ره کارگهها کا ب فان شیوان نه بووینه.

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو

المستقلة لعام ٢٠٢٤

ژ	جورئ يه كه ئي	ژ. كارگه ها	ژ. دهستكارا	رووبهر (م ^٢)	%
١	موبيليات	57	269	21686	89.06
2	تاخم و كه وانتهران	7	23	1,900	10.94
	سه رجه مي گشتي	64	292	24,456	100

ژكارئ فه كۆلهري ب پشت بهستن ل سه ر داتايئ خشتئ (4).

٤- پيشه سازيئ دارتاشيئ مه رهم ب في پيشه سازيئ ئانكو چه وانيا سه ره ده ريكريئ دگهل داري پيخه مهت بده سته ئنانا شيوئ داري يئ مفادار، ده ئنه هژمارتن ژ بابه تئ خاف يئ گرنك ژ بهر به لاقبوونا وان ل زۆر به يا ده فه ران و ساناهيا فه گوستنا وان و كي مبوونا تيچويئ به ره مه ئينانا وان^١.

يه كه يئ في پيشه سازيئ ل ده فه را فه كۆليئ پيكدهيئ ژ يه كه يئ (موبيليات، تاخم و كه وانتهر) هژمارا كارگه هيئ وان دگه هيته 64 كارگه ها ب ريژا 3.85% ي ژ به يكه ريئ پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو، زيده باري هه بوونا 17 كارگه هيئ گرتي ل ده مي سه ره دانا مه يداني، رووبه ريئ وان دگه هيته 24,456 م²، ئه فان يه كه بان گرنكيه كا زۆر هه يه د به يكه ريئ پيشه سازيئ ئيدارا سه ربه خويا زاخو دا، ژ بهر كۆ روژ بو روژي گه شه كرنا وان و زيده بوونا وان د پيشكه فتنئ دابه، رادبن ب به ره مه ئينانا (كه ل و په ليئ ناف مالي و ده رگه ه و كۆرسي و ميژ و... هتد، وه كي ديار د خشتئ ژماره (5) دا.

خشتئ (5) گرنكيه ريژه يي يا يه كه يئ پيشه سازيئ دارتاشيئ ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو ٢٠٢٤ ژكارئ فه كۆلهري ب پشت بهستن ل سه ر كاري مه يداني و راپرسيني.

ل خشتئ سه ري دا ديار دبئت، كو يه كه يا موبيليات ل پلا ئيكي ده ئت ب 57 كارگه ها و ب ريژا 89.06% ي يا يه كه يئ پيشه سازيئ دارتاشيئ، رووبه ريئ فان كارگه ها دگه هيته 21,586 م² و بكاري به ره مه ئينانا قه نه په و ديواني و تاخميئ ژورين نفستني و ده رگه ه و كۆرسي و ميژ و هه مي كارين داري رادبن، هيژايي ئامازه پيكرني يه ژ بهر نه بوونا هيچ داتايه كي پيذي ل دام و ده رگه هيئ حكومي يئ سه ر ب ئيدارا سه ربه خويا زاخو فه، ئه فجا ژبو كۆمكرنا زانياريان ب پلا ئيكي پشت بهستن ل سه ر گه ريانا مه يداني ب ريكا راپرسيني هاتيه كرن، كو ب تي زانيارين 4 كارگه ها ل

ژ	جورئ یه که بی	ژ. کارگه ها	ژ.	رووبه ر (م ^٢)	%
---	---------------	-------------	----	---------------------------	---

رئفه به ریا گه شه پیدانا پیشه سازی هاتبوونه تومارکرن یامای کۆ 60 کارگه ه بوون زانیاریین وان بریکا راپرسیئی هاتینه کۆمکرن. دیسان یه که یا تاخم و که وانته ر ل پلا دووی و دووماهیئ دهیت، هژمارا کارگه هیئ وان دگه هیته 7 کارگه ها ب ریژا 10.94% ی و ب رووبه ری 1,900 م² ئەف کارگه ه پشت بهستی ل سهر خافین داری دکهن و ب کاری به رهه مئینا تاخم و که وانته ریئ لینانگه هان رادبن.

5- یه که بیئ پیشه سازیئ دیتر ئەف جوره پیشه سازیه نه بتئی ژلایئ ریکیئ به رهه مئینا ئی فه پیشه سازیئ ئالوزن به لکۆ ژلایئ ریکیئ دابه شکرئی ژئ ئالوزن و گرنگترین ساخله تین وان پتر ژ بابه ته کی خاف دکه فیته د به رهه مئینا به رهه مئین وان دا، ههروه سا ب شیوازه کی وه سا دهیته دروستکرن بی گونجایی بیت بو بکاربری^٩. ئەف جوره پیشه سازیه ژوان کارگه ها پیکدهین بین د ناف کارگه هیئ خۆدا ب پتر ژ بسپوریه کی رادبن و پشت بهستی ل سهر خافین نیف دروستکری بین (داری و پلاستیکی و ئەله منیومی) دکهن، دیسان پشت بهستی ل سهر بکارئینا دوو بابه تین خاف یان پتری دکهن وه کی بکارئینا خافی داری و پلاستیکی و ئەله منیومی دناف تاکه کارگه ها دا یان بکارئینا خافی داری و ئەله منیومی پیکفه، یان بکارئینا خافی داری و پلاستیکی پیکفه، یان بکارئینا خافی پلاستیکی و ئەله منیومی پیکفه، و دناف تاکه کارگه ه دا بو مه ره مئین به رهه مئینا ده رگه ه و په نجه ره و تاخمین لینانگه هان و ژورین نفستی و ... هتد. رووبه ری فان جوره کارگه ها د نافه را ١٠٠ بو 250 م^٢ دایه، هژمارا دهستکاریئ وان ژئ د نافه را (٢- ١٠) دهستکارا دایه، زۆربه یا وان دوبرن ژ بازاری سهره کی و ل سهر جادده بین ٦٠ میتری و ٣٠ میتری و ل ناف تاخین ئاکنجیبوئی به لافدبن، هژمارا کارگه هیئ وان ل دهقه را فه کۆلیئی دگه هیته ٦٠ کارگه ها ب ریژا 3.61% ی، زنده باری هه بوونا ٦ کارگه هیئ گرتی ل دهی سهره دانا مهیدانی. وه کی دیار د خستی ژماره (6) و شیوی ژماره (5) دا.

خستی (6) گرنگیا ریژه بی یا یه که بیئ پیشه سازیئ دیتر ل ئیدارا سهره خو یا زاخو ٢٠٢٤

		دهستکارا			
33.33	4,910	59	20	دار + پلاستیک + ئهله منیوم	١
31.67	4,860	٦٠	19	پلاستیک + ئهله منیوم	٢
20	2,980	35	12	دار + پلاستیک	٣
15	3,100	31	9	دار + ئهله منیوم	4
100	15,850	185	60	سه رجه می گشتی	

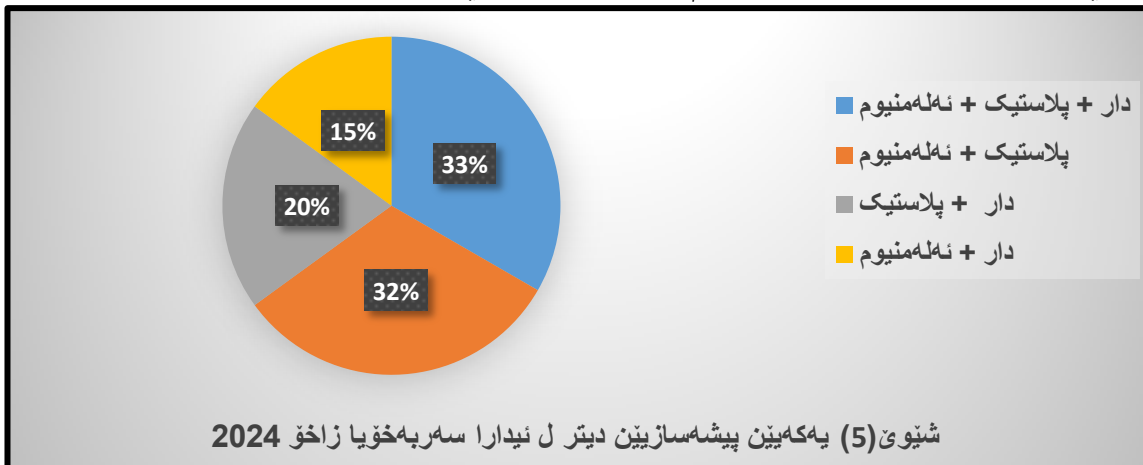
ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سه رکاری مهیدانی و راپرسیئی.
ل خشتی سه ری ئه ف خاله بهرچاف دبن:

1 - یه که یا بسپوریا (دار+پلاستیک+ئهله منیوم) ل پلائیکی دهیت ب ٢٠ کارگه ها و ب ریژا 33.33% ی و ب رووبه ری ٤,٩١٠م^٢، هژمارا دهستکاری و ی ژی دگه هیته 59 دهستکارا، ئه گه ری زۆربوونا هژمارا کارگه هین ئی یه که یی دزفریته فه بۆ زیده بوونا داخوایا خه لکی ل سه ر لینانگه ه و تاخمین ژورین نفستی یین داری و ئهله منیومی و ده رگه ه و په نجه رین پلاستیکی و ئهله منیومی یین سه رده میانه دنا ف تاکه ئافاهیدا، دهیته هژمارتن مه زنترن یه که ژلای هژمارا کارگه ها و رووبه ری فه.

2 - یه که یا بسپوریا (پلاستیک+ئهله منیوم) ل پلا دووی دهیت ب ١٩ کارگه ها و ب ریژا 31.67% ی و ب رووبه ری 4,860م^٢، هژمارا دهستکاری و ی ژی دگه هیته 60 دهستکارا ب ئی چهن دی دبیته مه زنترن یه که ژ لای هژمارا دهستکارا فه ل سه ر ئاستی یه که یین پیشه سازیین دیتر.

3 - هه رچی یه که یا بسپوریا (دار+پلاستیک) ل پلا سیی دهیت ب ١٢ کارگه ها و ب ریژا 20% ی و ب رووبه ری ٢,٩٨٠م^٢، هژمارا دهستکاری و ی ژی دگه هیته 35 دهستکاران.

4 - ل پلا چاری و دووماهی ژی یه که یا بسپوریا (دار+ئهله منیوم) دهیت ب ٩ کارگه ها و ب ریژا 15% ی و ب رووبه ری ٣,١٠٠م^٢، هژمارا دهستکاری و ی ژی دگه هیته 31 دهستکاران.

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سه ر داتایین خشتی (6).

٦- پیشه سازیین کیمیایی ئه و جو ره پیشه سازی نه یین ماددین کیمیایی تیدا دهینه به رهه مئینان و ئه و ماده ژی بریكا کردارین پیشه سازی دنا ف هنده ک پیشه سازیین دیترا دهینه بکارئینان^١.

ئهف بهرهمه پشت بهستنی ل سهر بابهتین سهرهکی دکهن گرنگترینین وان پترول و گازا سروشتی ورهژی و لاستیکه، هوکارین کارتیکه رژی ل سهر نیشته جیبوونا فی جورئ پیشه سازی و پروسسین بهرهمه فکرنا وان پیکدهین ژ (قهبارئ بازاری پی مهن، و ته کنولوجیا پیشکهفتنی و سهرمایین مهن) زیدهبارئ هه بوونا دهستکارین شارهزا و د ئاسته کی بلند پی زانستی و ته کنیکیدا^١.

دیارتین یه که یین فی پیشه سازی ل ئیدارا سهر به خو یا زاخو پیکدهین ژ (که رهستین پاقرنی، پرکنا بوتلین گازا سروشتی، ئیسفهنج، بویاغ) هژمارا یه که یین وان 4 یه که نه ب ریژا 1.86% ی، و ب سهر 31 کارگه هین پیشه سازی دا به شبوویه و رووبه ری وان دگه هیهته

ژ	جورئ یه که یی	ژ. کارگه ها	ژ. دهستکارا	رووبه ر (م ^٢)	%
١	که رهستین پاقرنی	11	160	27,047	35.48
٢	پرکنا بوتلین گازا سروشتی	10	71	81,400	32.26
٣	ئیسفهنج	7	27	2,100	22.58
٤	بویاغ	3	19	2,100	9.68
	سهرجه می گشتی	31	277	112,647	100

١١٢,٢٤٧ م^٢. وه کی دیار د خشتی ژماره (7) دا.

خشتی (7) گرنگیا ریژه یی یا یه که یین پیشه سازیین کیمیایی ل ئیدارا سهر به خو یا زاخو 2024 ژکاری فه کوله ری ب پشت بهستن ل سهر کارئ مهیدانی و رابرسیی.

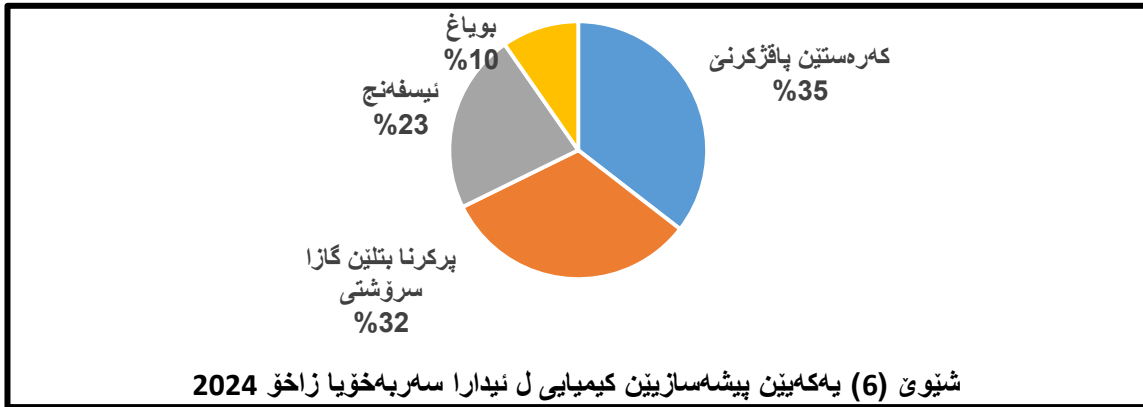
ل خشتی سهریدا ئهف خاله دیار دین:

1 - یه که یا که رهستین پاقرنی ل پلا ئیکئ دهیت ب 11 کارگه ها و ب ریژا 35.48% ی ژ سهرجه می گشتی پی پیشه سازیین کیمیایی، رووبه ری وان دگه هیهته 27,547 م²، کارئ سهره کی پی کارگه هین فی یه که پی بهرهمه مئینانا (سایین و تایت و زاهی و بهین خوشکه رین جل و بهرگان و فاس و فلاش... هتد)، هژمارا دهستکارین وان ژئ دگه هیهته 160 دهستکارا ب فی چهندی شیایه زورترین دهرهتین کاری بو دهستکارین پیشه سازیین کیمیایی پهیدابکهت کو دبیهته هندی نیفا دهستکارین پیشه سازیین نافهاتی.

2 - یه که یا پرکنا بوتلین گازا سروشتی ل پلا دووی دهیت، هژمارا کارگه هین وی دگه هیهته 10 کارگه ها ب ریژا 32.26% ی و رووبه ری وان دگه هیهته 81,400 م² یا یه که یین پیشه سازیین کیمیایی، هژمارا دهستکارین وی ژئ 71 دهستکارن، فی یه که پی گرنگیه کا زور هه یه، ژبه رکو گریدایه ب ژینا روژانه یا خه لکی فه کو ب کارئ پرکنا بوتلین گازا سروشتی یا مالان رادبیت.

3 - هه ری یه که یا ئیسفهنجیه ل پلا سیئ دهیت ب 7 کارگه ها و ب ریژا 22.58% ی و ب رووبه ری 2,100 م² ژ ریژه و رووبه ری یه که یین کیمیایی، هژمارا دهستکارین وان ژئ دگه هیهته 27 دهستکارا، ئهف یه که یه بکارئ بهرهمه مئینان و برینا قالبین ئیسفهنجی رادبیت و هه می کارگه هین فی یه که پی ژئ ل قهزا زاخو نیشته جی بینه.

4 - دووماهییک پله ژئ بهر ب یه که یا بویاغئ که فته ب 3 کارگه ها و ب ریژا 9.68% ی و ب رووبه ری 2,100 م²، هژمارا دهستکارین وان ژئ دگه هنه 19 دهستکارا، کارگه هین فی یه که پی ب کارئ داگرتن و تیکه لکرنا بویاغئ رادبن. وه کی دیار د شیوی (6) دا.

شيوئ (6) يه كه يين پيشه سازين كيميائى ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو 2024

ژكارى فه كوله رى ب پشت بهستن ل سه ر داتايين خشته ي (7). ٧- پيشه سازين پلاستيكي

ماددى پلاستيك ئيكة ژ وان ده رامه تين سروشتى يين ب شيوه يه كى راسته وخو د سروشتيدا نينه، بهلكوب ريكا كومه كا پروسيسا پارچين وان پي كفه دهينه نيسان ئه ف چهنده زى چ ب ريكا پلا گهرماتين بيت يان په ستانئ (ضغط)، پشتى وي چه ندى پلاستيك د پروسيسن ميكانيكيدا ده ربا ز دببت و حازر دببت بو پيكتينان و بكاربرين^{١٢}.

ئه ف پيشه سازيه ئيكة ژ گرنگترين لقين پيشه سازى يين په يكه رى پيشه سازى يه ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو، رادبن ب به ره مئينا نا بو رين پلاستيكي و تانكين ئا ف و بو تلين ئا ف و كيسين نايلوني و نايلونين سه فه رى ب قه بارين جودا... هتد)، هژمارا وان دگه هيته 18 كارگه ها ب ريژا 1.08% ئى ژ سه رجه مئى گشتى يئ په يكه رى پيشه سازى، ئه ف لقه ب سه ر 7 يه كه يا دابه شبوويه، هژمارا ده ستكارا ل هه مئى يه كه يين وي دگه هيته 143 ده ستكارا و رووبه رى وان زى دگه هيته 87,278 م² ژ رووبه رى په يكه رى پيشه سازى ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو. وه كى ديار د خشته ئى ژماره (8) دا.

خشته (8) گرنگيا ريژه يي يا يه كه يين پيشه سازين پلاستيكي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو 2024

ژ	جورى يه كه يئ	ژ. كارگه ها	ژ. ده ستكارا	رووبه ر (م ²)	%
١	برينا پلاستيكي	٨	١٩	1,840	44.44
٢	كيسين نايلوني و نايلونئ سه فه رى	3	49	31,350	16.66
٣	بتل و پروفايلين پلاستيكي	2	27	40,338	11.11
٤	كهرستين پلاستيكي	2	18	2,250	11.11
٥	هيركرنا پلاستيكي	1	15	7,500	5.56
٦	بو رين پلاستيكي	1	10	1,500	5.56
7	تانكين ئا فئ (فاي به ر گلاس)	1	5	2,500	5.56
	سه رجه مئى گشتى	18	143	87,278	100

ژكارى فه كوله رى ب پشت بهستن ل سه ر كارى مه يدانى و رابرسينئ.

ل خشته ئى سه ريدا ئه ف خاله به رچا ف دبن:

1 - يه كه يا برينا پلاستيكي ل پلا ئيكي ده يت، هژمارا وان دگه هيته 8 كارگه ها و ب ريژا 44.44% ئى و ب رووبه رى 1,840 م² هژمارا ده ستكارا زى لقي يه كه يئ دگه هيته 19 ده ستكارا،

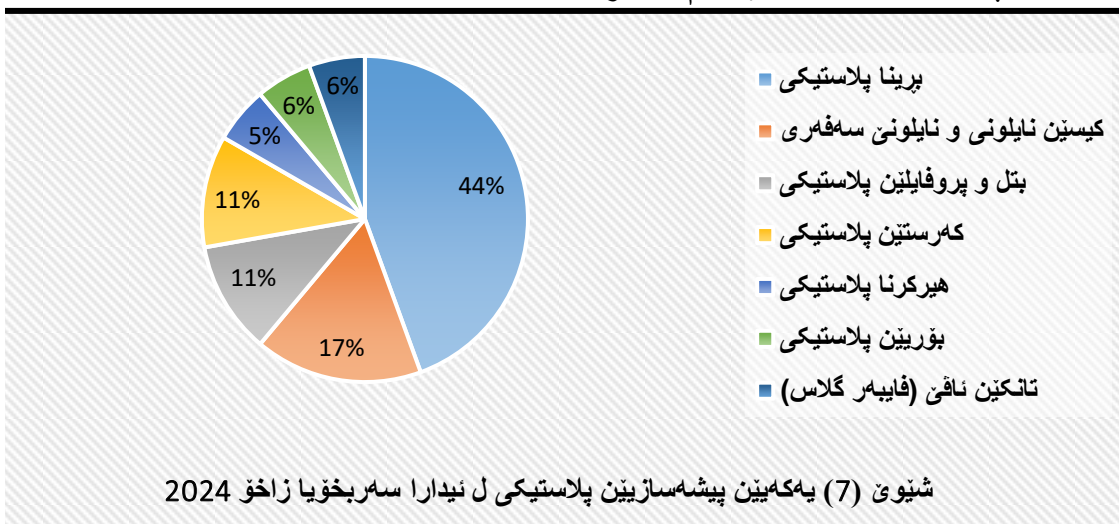

کاری وی یی سهره کی برینا خافی پلاستیکی یی نیف دروستکریه بۆ مه ره ما به رهه مئینانا ده رگه ه و په نجه رین پلاستیکی.

2- یه که یا به رهه مئینانا کیسین نایلونی و نایلونی سه فه ری ژ ی ل پلا دووی دهیت ب 3 کارگه ها وب ریژا 16.66% ی، هژمارا دهستکارین وی ژ ی دگه هیته 49 دهستکارا ، کو خودانا زۆرتین هژمارا دهستکارایه دناف هه می یه که و کارگه هین فی لقی پیشه سازیدا.

3- یه که یین (بتل و پروفایلین پلاستیکی، به رهه مئینانا که رستین پلاستیکی یین وه کو ئامان) ل پلین سیی و چاری دهین ب 2 کارگه هان و ب ریژا 11.11% ی، به لی ب رووبه ر و هژمارین دهستکارا یین جودا، رووبه ری 40,338 م² و 27 دهستکار بۆ یه که یا ئیکی و رووبه ری 2,250 م² و 18 دهستکار بۆ یه که یا دووی. وه کی دیار د شیوی (8) دا.

4- هه رچی یه که یین (هیرکرنا پلاستیکی، به رهه مئینانا بۆرین پلاستیکی، به رهه مئینانا تانکین ئاڤی) ل پلین دووماهیی دهین هه ر ئیک ب 1 کارگه ه و ب ریژا 5.56% ی یا یه که یین پیشه سازین پلاستیکی، به لی ب رووبه ر و هژمارین دهستکارا یین جودا جودا، رووبه ری هه رسیکان پیکفه دگه هیته 11,500 م² و هژمارا دهستکارا ژ ی دگه هیته 30 دهستکارا.

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سه ر داتایین خشته ی (8).

8- پیشه سازین کانزایی ئیک ژ فه کۆله ران دبیزیت پیشه سازیا به رهه مین کانزایی جوره که ژ جورین پیشه سازین گوهورینی و گرنگیه کا زۆر هه یه، ژبه رکۆ رادبیت ب گوهورینا بابه تین خاڤین ئاسنی و ئه له منیومی بۆ به رهه مین نوی، بۆ نمونه پیشه سازین بنیاتین کانزایی (صناعة الاثاث المعدني) و ئامانین ئه له منیومی و به رهه مین ئاسنگه ری یین وه کو ده رگه ه و په نجه رین ئاسنی و ئه له منیومی و ئالافین گه رمکرنی و سارکرنی و فینک کرنی^{١٣}. سه باره ت ده قه را فه کۆلینی هژمارا کارگه هین فی پیشه سازین دگه هیته ١٧ کارگه ها ب ریژا ١,٠٢% ی یا یه که ری پیشه سازی ل ئیدارا سه ربه خویا زاخو، هه روه سا ده رفه تا کاری ژ ی بۆ ١١٦ دهستکارا په یداکریه و رووبه ری وی ژ ی دگه هیته ١٩,٤٠٠ م^٢، ئه ف پیشه سازیه ب سه ر ٤ یه که یا دابه شبویه، پیکدهین ژ یه که یین (ئه له منیوم، هه لاندنا کانزایا، برینا ئاسنی، ئامیرین کشتوکالی). وه کی دیار د خشته ی ژماره (9) دا

خشته ی (9) گرنگیا ریژه یی یا پیشه سازین کانزایی ل ئیدارا سه ربه خویا زاخو 2024

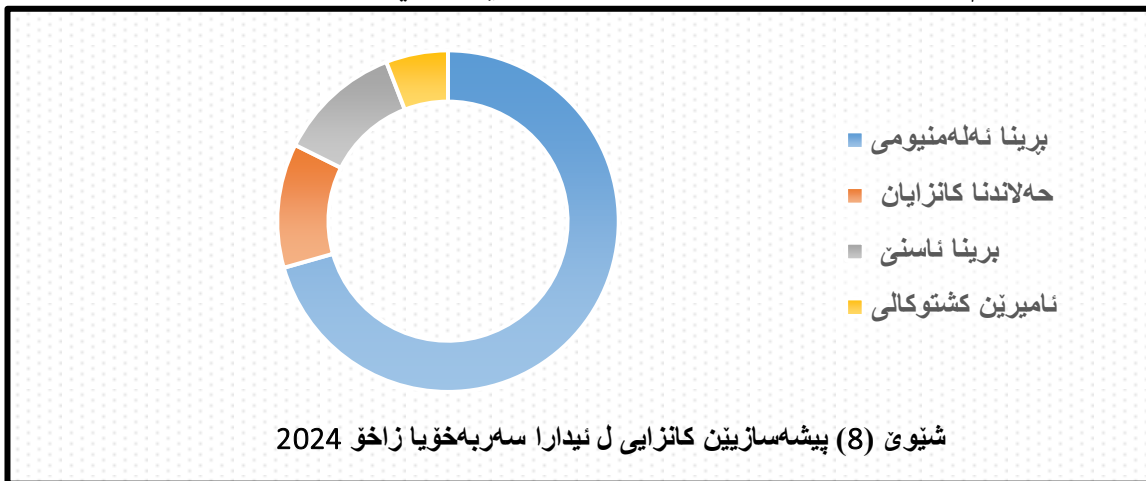
ژ	جورئ يه كه يئ	ژ. كارگه ها	ژ. دهستكارا	رووبهر(م ^٢)	%
١	برينا نه له منيومى	12	32	2,000	70.59
٢	حهلاندنا كانزاين	2	64	11,500	11.76
٣	برينا ناسنى	2	15	5,450	11.76
٤	ناميرين كشتوكالى	1	5	450	5.88
	سه رجه مئ گشتى	17	116	19,400	100

ژكارئ فه كۆله رى ب پشت بهستن ل سهر كارئ مهيدانى و رابرسينئ ل خشتئ نامازه پيكريدا ئه ف خاله بهرچا ف دبن:

1 - يه كه يا برينا نه له منيومى ل پلا ئيكي دهيت ب ١٢ كارگه ها ب ريژا ٧٠,٥٩% ئ ي ژ سه رجه مئ گشتى بين كارگه هين پيشه سازين كانزاين، ئه ف يه كه يه پيكد هيت ژ ١١ كارگه هين نه له منيومى بين بهرهمئينانا ده رگه ه وپه نجه را وكه وانته ران و كارگه هه كا بهرهمئينانا نه له منيومى G60، هژمارا دهستكارين همميا پي كفه دگه هيته ٣٢ دهستكارا و رووبه رى وان ژى دگه هيته 2,000م². وه كي ديار د شيوى (8) دا.

2 - يه كه بين (حهلاندنا كانزاين، يه كه يا برينا ناسنى) ل پلين دووى و سى دهين ب ٢ كارگه ها و ب ريژا ١١,٧٦% ئ بؤ ههر يه كه يه كي، به لئ ب هژمارا دهستكارا و رووبه رين جودا جودا، ب رووبه رى 11,500م² و ب ٦٤ دهستكارا بؤ يه كه يا ئيكي، ب رووبه رى ٥٥,٤٥٠م² و ب 15 دهستكارا بؤ يه كه يا دووى، يه كه يا حهلاندنا دهيت هه هژمارتن مه زنترين يه كه ژ لاي هژمارا دهستكارا و رووبه رى فه ل سهر ناسنى يه كه بين ئى لقي.

3 - ل پلا دووماهين ئى يه كه يا ناميرين كشتوكالى دهيت بتنى ئيك كارگه ه هه يه، كارئ وى چيكرنا ناميرين كشتوكالى هه هژمارا دهستكارا لقي كارگه ه دگه هيته ٥ دهستكارا و رووبه رى وى ژى دگه هيته ٤٥٠م² ژ سه رجه مئ گشتى رووبه رى پيشه سازين كانزاين.

ژكارئ فه كۆله رى ب پشت بهستن ل سهر داتايين خشته ي (9).

٩- پيشه سازين كاغه زى ئه ف لقه دروستكرنا كاغه زى و بهرهمين چاپكرنى بخوفه دگريت، و ژ نه نجامئ گوهورينا كه ره سئ خا ف دارى يان كاغه ز و كارتونين ب مفا پهيدا دبیت، پاشى دهيت هه گوهورين بؤ كاغه زى ب قه باره و شيوين جودا جودا ل دويف پيدفيئ، گه له ك جاران بهرهمين

في پیشه‌سازی دبیته بابتهی خاف بو هندهک پیشه‌سازی دیتر^٤. هژمارا یه‌که‌یین فی پیشه‌سازی ل ده‌فهره فه‌کولینی بتنی دوو یه‌که‌نه، و ژ ٧ کارگه‌هین به‌رهه‌مکرنی پیکدهین ب ریژا 4.2% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو، هژمارا ده‌ستکارین وان زی

ژ	جوری یه‌که‌یی	ژ. کارگه‌ها	ژ. ده‌ستکارا	رووبه‌ر (م ^٢)	%
1	حه‌فازه و کلینسین تهر و هشک	6	177	114,850	85.71
2	په‌رداغین کاغزی	1	4	200	14.29
	سه‌رجه‌می گشتی	7	181	115,050 م ²	100

دگه‌هیته ١٨ ده‌ستکارا و رووبه‌ری وی زی دگه‌هیته ١٥٠,٠٥٠ م^٢، وه‌کی دیار د خشتی ژماره (10) دا.

خشتی (10) گرنگیا ریژه‌یی یا پیشه‌سازی کاغزی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو 2024

ژکاری فه‌کوله‌ری ب پشت به‌ستن ل سه‌ر کاری مه‌یدانی و راپرسینی.

ژ نه‌فی خشته‌ی دیار دبیت پیشه‌سازی کاغزی ل ده‌فهره فه‌کولینی بتنی ژ دوو یه‌که‌یان پیکدهیت، یه‌که‌یا حه‌فازه و کلینسین تهر و هشک پیشه‌نگا خشته‌ی گرتیبه هژمارا کارگه‌هین وی دگه‌هیته ٦ کارگه‌ها ب ریژا ٨٥,٧١% ی رووبه‌ری وان زی دگه‌هیته ١٤٠,٨٥ م²، دیسان شیاپه ده‌رفه‌تا کاری بو ١٧٧ ده‌ستکارا په‌یدا بکه‌ن، ل دویفدا زی یه‌که‌یا په‌رداغین کاغزی ده‌یت ب تاکه کارگه‌ه و ب ریژا 14.29% ی رووبه‌ری وی زی بتنی 200 م² هژمارا ده‌ستکارین وی زی 4 ده‌ستکارن، کاری وی بی سه‌ره‌کی به‌رهه‌مکرنی په‌رداغین کاغزی یه‌یین به‌رنیاس ب (گلاسن سه‌فه‌ری) ده‌یته هژمارتن تاکه کارگه‌ه ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو ب فی جوری به‌رهه‌مکرنی رادبیت.

١٠- پیشه‌سازی شیشه‌یی شیشه‌ی ده‌رینی ژ مادده‌یه‌کی رهق و روناک (شفاف) دکه‌ت ئاف کارتیکرنی لی ناکه‌ت و ناحه‌لیت نه‌و تینه‌توشی پله‌یه‌کا گهرماتی یا بلند بیت، ژ تیکه‌لکرنا خیزی و به‌ری جیری و کاربوناتین سودایی به‌رهه‌م ده‌یت زیده‌باری زیده‌کرنا ئوکسجینی بو مه‌ره‌ما ره‌نگرنی، بریکا فرنین خودان پله‌یه‌کا گهرماتی یا بلند دحه‌لیت و پاشی نه‌و مادده ده‌ینه گوه‌ورین بو هه‌فیره‌کی (عجینه) دشیان دایه ل دویف حه‌ز و پیتفی شپوین جوداجودا زی به‌ینه دروستکر^{١٥} (اسماعیل، 2010، ٣٠). هژمارا کارگه‌هین فی پیشه‌سازی ل ده‌فهره فه‌کولینی ٦ کارگه‌هن ب ریژا ٣٦,٠% ی ژ په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سه‌ربه‌خویا زاخو، نه‌ف پیشه‌سازی ژ تاکه یه‌که‌یی پیک ده‌یت نه‌ویه‌که‌ زی ژ ٦ کارگه‌ها پیک ده‌یت هژمارا ده‌ستکارین وان دگه‌هیته ١٢١ ده‌ستکارا و رووبه‌ری وان زی ٥٧١٠ م^٢، کاری سه‌ره‌کی وان نه‌خشاندن و زهرکرنا شیشه‌یه، دابه‌شبووینه ل سه‌ر قه‌زا زاخو و ناحیا زرکاری نه‌گه‌ری فی چه‌ندی زی دزفریته بو نیریکا وان ژ بازاری، ژبه‌رکو پیشه‌سازی شیشه‌یی ژ وان جوری پیشه‌سازیانه یین نه‌شیت خو ل به‌ر فه‌گوه‌استن دویر بگرن ژبه‌ر شکه‌ستن و ژنافچوونا وان، به‌ریخو بده‌خشتی ژماره (1).

١١- پیشه‌سازی کاره‌بایی پیشه‌سازی به‌ره‌مین کاره‌بایی به‌شه‌کی سه‌ره‌کی بی ئابووری وه‌لاتی پیکدئینیت و روله‌کی سه‌ره‌کی ل پروسا گه‌شه‌پیدانا ئابووریدا دگیرن، دیسان نه‌ف پیشه‌سازی ب سه‌ر پیشه‌سازی گران و سفک دابه‌ش دبن و ئامیرین مه‌زن و بچویک به‌ره‌مدئین، نه‌ف ئامیره فه‌گوه‌استن و دابه‌شکرن و بکارئینانا وزی به‌ره‌مدئین و دکه‌فنه د ئاف پیشه‌سازی

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو

المستقلة لعام ٢٠٢٤

كارهيندا^{١٦}. گرنگترین بهره‌مین وان پیکدئین ژ (کهل و په‌لین ناف مالی، گوهوره‌کین کاره‌بی، نامیرین په‌یوه‌ندی، نامیرین پیقانی، نامیرین پزیشکی و... هتد^{١٧}.

کارگه‌هین پیشه‌سازین کاره‌بی ل ده‌فهره‌ه‌ کولینن ل سهر دوو یه‌که‌یا دابه‌شبووینه، هژمارا وان دگه‌هیته 3 کارگه‌هان ب ریژا 0.18% یه‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سهره‌خویا زاخو، هژمارا ده‌ستکارین وان ژ 37 ده‌ستکارن، رووبه‌ری وان ژ 1,400 م²، کاری

ژ	جوری یه‌که‌بی	ژ. کارگه‌ها	ژ. ده‌ستکارا	رووبه‌ر (م ²)	%
١	کیتل و گهوره‌کین کاره‌بی (محو‌له)	2	17	950	66.67
٢	بهره‌مئینانا ئالاقین کاره‌بی	1	20	450	33.33
	سهرجه‌می گشتی	3	37	1,400	100

سهره‌کیی فان کارگه‌ها زنده‌تر بهره‌مئینانا ئالاقین کاره‌بی یین ناف مالی نه. وه‌کی دیار د خشتی (11) دا ل خواری هژمارا یه‌که‌ و کارگه‌هین کاره‌بی دیار دکه‌ت.

خشتی (11) گرنگیا ریژه‌بی یا پیشه‌سازین کاره‌بی ل ئیدارا سهره‌خویا زاخو 2024

ژکاری فه‌کوله‌ری ب پشت به‌ستن ل سهر کاری مه‌یدانی و رابرسیی.

ژ خشتی سهری دیار دبیت یه‌که‌یا کیتل و گهوره‌کین کاره‌بی (محو‌له) ل پلا ئیکه‌ ده‌یت ب ٢ کارگه‌هن و ب ریژا ٦٦,٦٧% یه‌که‌یین پیشه‌سازین کاره‌بی، هژمارا ده‌ستکارین وان دگه‌هیته ١٧ ده‌ستکارا و رووبه‌ری وان ژ ٩٥٠ م²، کاری سهره‌کیی فان کیتل و گهوره‌کا فه‌گوه‌استنا وزا کاره‌بی یه‌ ژ جهی بهره‌مکرنا وان بو جهی بکاربرنا وان، فه‌ یه‌که‌بی گرنگیه‌کا زور هه‌یه، ژبه‌رکو رادبیت ب دابینکرن و فه‌گوه‌استنا وزا کاره‌بی بو ئاکنجیان نه‌فجا چ بو مه‌ره‌مین ئاکنجیوونی بیت یان بازرگانیکرنی یا پیشه‌سازین یان... هتد. ل پشت وی ژ یه‌که‌یا بهره‌مئینانا ئالاقین کاره‌بی ده‌یت ب تنی ژ ئیک کارگه‌ه پیکده‌یت ب ریژا ٣٣,٣٣% یه‌که‌یا رووبه‌ری ٤٥٠ م²، ب کاری بهره‌مئینانا ئالاقین کاره‌بی یین جوراوجور رادبیت، هژمارا ده‌ستکارا ژ ل فه‌ یه‌که‌بی و فه‌ تاکه کارگه‌هی دگه‌هیته ٢٠ ده‌ستکاران.

١٢- پیشه‌سازین رستن (جل و به‌رگ)

ده‌یت هژمارتن ژ پیشه‌سازین که‌فن یین مروقی ناسکرین، و ژ که‌فترین پیشه‌سازینانه ل عیراقی نه‌وژی ژبه‌ر هه‌بوونا بابه‌تی خافی پیدتی بو رابوونا فی جوری پیشه‌سازین، وه‌کی هری و په‌می و پیست و هه‌بوونا شاره‌زایا پیشه‌سازی و بازاری نافخوی، زنده‌باری هه‌بوونا مفایین ئابووری و کومه‌لایه‌تی یین گرنگ ژ هه‌میا گرنگتر ژ یه‌پیداکرن ده‌رفه‌تین کاری یه‌ بو هژماره‌کا زور یا ده‌ستکارا^{١٨}.

هژمارا یه‌که‌یین فی لقی ل ده‌فهره‌ه‌ کولینن ب تنی ئیک یه‌که‌یه و نه‌و یه‌که‌یه ژ یه‌که‌یه ژ ب تنی ژ ئیک کارگه‌ه پیکده‌یت ب ریژا 0.06% یه‌که‌یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل ئیدارا سهره‌خویا زاخو، رووبه‌ری وی دگه‌هیته 360 م² و ده‌رفه‌تا کاری ژ بو 30 ده‌ستکارا په‌یداکریه به‌ریخو بده خشتی ژماره (1). نه‌ف لقه ل ده‌فهره‌ه‌ کولینن هاتیه پشتگوه‌ه‌افیتن و گرنگی پی نه‌هاتیه دان نه‌وژی ژبه‌ر نژیکا ده‌فهره‌ه‌ کولینن و هه‌فسنوریا وی دگهل وه‌لاتین تا راده‌یه‌کی ژلاین بهره‌مئینانا جل و به‌رگان فه‌ د پیکه‌فتی وه‌کو تورکیا و سوریا، نه‌ فه‌ ژ کاریکرن ل سهر دامه‌زراندنا کارگه‌هین فی لقی کریه و بو یه‌ نه‌گه‌ر بازرگانین ده‌فهره‌ی بو ئینانا جل و به‌رگین ته‌مام دروستکری به‌ریخو بده‌نه وه‌لاتین هه‌فسنور یین نافهاتی.

توهري سي: پولينكرنا پهيكهري پيشهسازي ل ئيداريا سهربهخويا زاخو ل دويف هژمارا كارگه ها و دهستكارا: مه بهست ژ پولينكرنا پيشهسازيان كو مكرنا پيشهسازين وه كي ئي كه يان پي كفه گرئيدانا وانايه ب ئيك ژ كه رتين پيشهسازي فه ب مهره ما ب ساناهي بدهستغه ئينانا زانياريا ل سهر پيشهسازيان و بهرهمئيناني و كرئيكاران، ژبهركو ئهف زانياريه هاريكارن بو دارئيشتنا پلانين ئابووري بين پيشهسازي ل ههر وهلاته كي^{١٩}. وهلاتين جيهاني بو پولينكرنا پهيكهري پيشهسازي و دياركرنا وينهيه كي راست و دروست بي في پهيكهري پشت بهستني ل سهر چهنده پيفهران دكهن وهكو پيفهري هژمارا كارگه ها و پيفهري هژمارا دهستكارا و ... هتد، ئهف چهنده هاريكاريا پلاندهنر و كارگيرين پيشهسازي دكته بو بهرهف پيشقه برن و پيشئختسنا كه رتي پيشهسازي. د ئهفي توهري دا پشت بهستن ل سهر ههرسي پيفه رين (هژمارا كارگه ها، هژمارا دهستكارا، رووبهري ئهردى) هاتيه كرن، دي ل خواري بو ههر ئيكي جودا و ل دويف پيدفيي ل سهر راوهستين.

1- پولينكرن ل دويف هژمارا كارگه ها: ئهف پيفه ره دهيتته هژمارتن ئيك ژ ساناهيترين پيفه را بو پيفانا چهندياتيا پيشهسازي ل ههر دهفهره كي، ههمي دهولت ريكي بكارئينانا في پيفهري ددهن ب تي دهوله تين تازه پيشكهفتي نه بن بين كو داتايين وان دنزمترين ئاستي كارگيري دانه، بهلي دگه ل هندى هژمارا كارگه ها ب تي گرنگيه كا وه سا نينه كو ژيواري دروست بي چهندياتيا پيشهسازي و پي كهاتا وي ل دهفهره كي بدهته دياركرن^{٢٠}. ئهف چهنده وي راماني ددهت پيفهري هژمارا كارگه ها بتني بهس نينه بو پيفانا چهندياتيا پيشهسازي ل دهفهره كي و دياركرنا وينه و ژيواري دروست بي پي كهاتا پيشهسازي، بهلكو دگه ل في پيفهري پيدفيه پشتبهستن ل سهر بكارئينانا هندهك پيفه رين ديتر زي بهيتته كرن وه كي پيفهري هژمارا كارگه ها.

هيژاي ئاماژه پيكرني يه سه ره راي وي چهندي كو دهزگه ه و كارگه هين پيشهسازي ل ئيداريا سهربهخويا زاخو ١٦٦٤ دهزگه ه و كارگه هن بهلي د ئهفي بابته تيدا ب تي ئاماژه ب ٤٢١ كارگه ها دايه چونكي ١٢٤٣ ژ سه رجه مي گشتي دهزگه ه و كارگه ها دهزگه هين پيشهسازين ني مچه فليزي نه ئهفجا دگه لدا نه هاتينه هژمارتن، ژبهركو ئهف دهزگه هه دهينه هژمارتن دهزگه هين خزمه تكرني و كاري وان بي سه ره كي خزمه تكرن و چاكرنا روژانه يه، ههرچي ٤٢١ كارگه هين دينه بين د خشي پولينكرنا پيشهسازي دا ل دويف هژمارا كارگه ها ئاماژه بي هاتيه كرن ئه و كارگه هن بين ب كاري بهرهمكرني رادبن و ب پلا ئيكي پشت بهستني ل سهر بابته تي خاف دكهن، وه كي ديار د خشي ژماره (12) دا.

خشي (12) گرنگيا ريژه بي يا پهيكهري پيشهسازي ل دويف هژمارا كارگه ها ل ئيدارا

سهربهخويا زاخو ٢٠٢٤

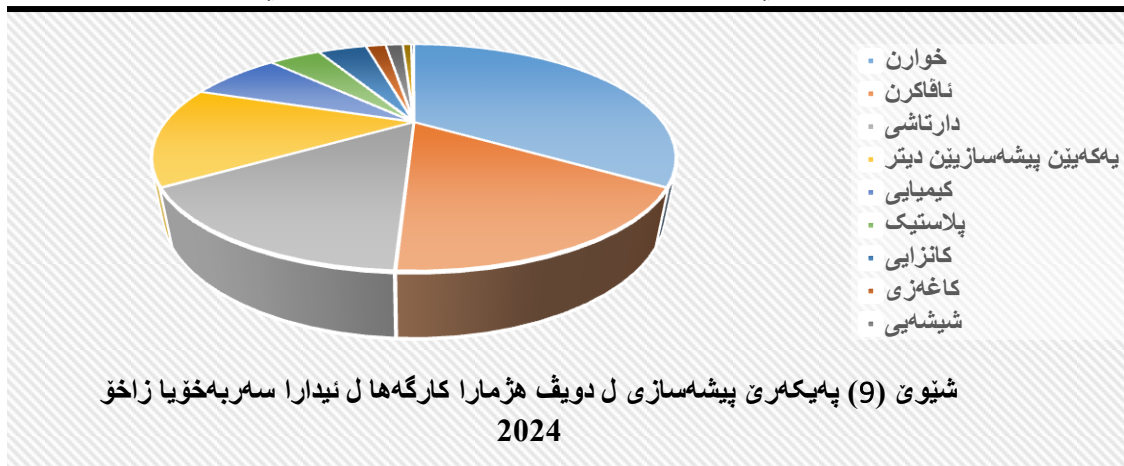
ژکاری فه کۆلهری ب پشت بهستن ل سهر کاری مهیدانی و رابرسی

ل دويف خشتی ئاماژه پیکری ئەف خاله دیاردین:

- 1 - پیشه‌سازی خوارنی ب هه‌می یه‌که‌یین خو‌فه کۆ هژمارا وان ٢٢ یه‌که‌نه ل پلا ئیکی ده‌یت، هه‌روه‌سا هژمارا کارگه‌هین وی دگه‌هیته ١٤٣ کارگه‌هان ب رێژا ٣٣,٩٧% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها.
- 2 - پیشه‌سازی ئافاکرنی ل پلا دووی ده‌یت، هژمارا گشتی یا کارگه‌هین وان دگه‌هیته ٧١ کارگه‌هن ب رێژا ١٦,٨٦% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها، هژمارا یه‌که‌یین وی ژێ ١١ یه‌که‌نه. وه‌کی دیار دشتیوی (9) دا.
- 3 - پیشه‌سازی دارتاشی ل پلا سی ده‌یت ب ٦٤ کارگه‌ها و ب رێژا ١٥,٢٠% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها، هژمارا یه‌که‌یین وی ب تنی ٢ یه‌که‌نه.
- 4 - یه‌که‌یین پیشه‌سازی دیتر ل پلا چاری ده‌یت ب ٦٠ کارگه‌ها و ب رێژا ١٤,٢٥% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها.
- 5 - هه‌رچی پیشه‌سازی کیمیایی نه ل پلا پینجی ده‌یت ب ٣١ کارگه‌ها و ب رێژا ٧,٣٦% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها.
- 6 - پیشه‌سازی پلاستیکی ل پلا شه‌شی ده‌یت ب ١٨ کارگه‌ها و ب رێژا ٤,٢٨% ی.
- 7 - پیشه‌سازی کانزایی ژێ ل پلا هفتی ده‌یت ب ١٧ کارگه‌ها و ب رێژا ٤,٠٤% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها.
- 8 - پیشه‌سازی کاغزی ل پلا هه‌شتی ده‌یت ب ٧ کارگه‌ها و ب رێژا ١,٦٦% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌ها.
- 9 - پیشه‌سازی شیشه‌ی ل پلا نه‌هی ده‌یت خودانا تاکه یه‌که‌یه و ب سهر ٦ کارگه‌ها دا دابه‌شبوویه ب رێژا ١,٤٣% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌هان.
- 10 - پیشه‌سازی کاره‌بایی ل پلا ده‌هی ده‌یت ب دوو یه‌که‌یا و ب سهر ٣ کارگه‌ها دابه‌شبوویه ب رێژا ٠,٧٣% ی یا په‌یکه‌ری پیشه‌سازی ل دويف هژمارا کارگه‌هان.

ژ	لقین پیشه‌سازی	ژ. کارگه‌ها	ژ. یه‌که‌یا	%
1	خوارن	143	22	33.97
2	ئافاکرن	71	12	16.86
3	دارتاشی	64	2	15.20
4	یه‌که‌یین پیشه‌سازی دیتر	60	4	14.25
5	کیمیایی	31	4	7.36
6	پلاستیک	18	7	4.28
7	کانزایی	17	4	4.04
8	کاغزی	7	2	1.66
9	شیشه‌ی	6	1	1.43
10	کاره‌بایی	3	2	0.71
11	رستن (جلک)	1	1	0.24
	سه‌رجه‌می گشتی	421	61	100

1 1 - دووماهيك پله ژى بهر ب يه كه يا رستنئ (جلك) كه فتيه، ل پلا يازدئ دهيت خودانا تاكه يه كه و تاكه كارگه هه ب ريژا ٢٤,٠% ي يا په يكه رئ پيشه سازئ ل دويف هژمارا كارگه هان.

ژكارئ فه كو له رئ ب پشت بهستن ل سه ر داتاين خشته ي (12).

3-2 بولينكرنا په يكه رئ پيشه سازئ ل دويف هژمارا دهستكارا

ئه ف پيقره دهيته هژمارتن ژ بهر به لا فترين پيقران بو پيقانا چهنداتيا پيشه سازئ ل هه ر ده فوره كئ، پتر يا وهلاتين جيهانئ ژئ ريكي ب به لا فكرنا داتاين تايهت ب قه بارئ دهستكاران فه دهن و گرنكترين تشت د ئه في پيقريدا ل بهرچا ف دهيته وهرگرتن شيانين بهر هه مكرني نه^{٢١}. دهستكار به شه كئ گرنكه ژ دانيش توانان و زيده بوونا هژمارا دانيش توانان ژئ كارت يكرني ل سه ر زيده بوونا هژمارا دهستكارا دكه ت^{٢٢}. دانيش توانين هه ر كو مه لكه هه كئ دهينه هژمارتن هوكاره كئ گرنك و كارت يكه ر ل سه ر دامه زراندا پيشه سازيا ژ بهر كو دبته بازاره كئ گرنك و سه ره كي بو بكاربرنا بهر هه مين پيشه سازئ و دهسته بهر كرنا دهستكارين پيدفي بو چالاكيين پيشه سازئ^{٢٣}.

پيدفيا پيشه سازيا ب دهستكارا ژ ئيكي بو ئيكا دي جودايه هنده ك ژوان هژماره كا زور يا دهستكارا لي كاردكهن و هنده كيئ دي هژماره كا كيتر لي كاردكهن، ئه ف چهنده ژئ ل دويف پيدفيا كارگه هين پيشه سازئ دمينايت، ههروه سا بكارئينانا جورئ ئالاف و مه كينا و جورئ بهر هه مكرنا وان ژئ كارت يكرني ل سه ر كيئ و زوريا هژمارا دهستكارا دكه ت، بو نمونه كارگه ها (مهحمود يا داگرتنا ئهين خوارني) شيايه دهرفه تا كاري بو ٢٥٠ دهستكارا په يدا بكه ت، دهيته هژمارتن ئيكه م كارگه ه ل سه ر ئاستئ ئيدارا سه ره بخويا زاخو ژ لايئ هژمارا دهستكارا فه ههروه سا كارگه ها (سلفانا يا ئاري) سه ره راي هندی خودانا مه زنترين رووبه رئ ئه ردي يه، به لي ب تنئ شيايه دهرفه تا كاري بو ١٠٠ دهستكارا په يدا بكه ت ل دويف في چهندي ئه م دشين بيژين مه زني و بچوكيا كارگه هين پيشه سازئ مه رج نينه بو په يدا كرنا زور ترين دهرفه تين كاري.

سه بارت ده فورا فه كولينئ هژمارا دهستكارا ل هه مي لقين پيشه سازئ دگه هيته ٦٤٤٠ دهستكارا و ب سه ر ١٢ لقان دا دابه شبووينه، ئه ف هژمارا دهستكارا بتنئ يا ئيك شيفتي كاركرني يه، هنده ك ژ كارگه هين پيشه سازئ هه نه د دوو شفتين كاركرني دا بهر هه مكرني دكهن ب تايهت كارگه هين يه كه يين پيشه سازئ يين خوارني ئه ف چهنده ژئ كارت يكرني ل سه ر زوري و كيما هژمارا دهستكارا دكه ت ئه ف كارت يكرنه ژئ يا وه رزي يه ب تايهت وه رزي هافيني هژمارا دهستكارا دووجارا پتر لي دهيت ئه ف چهنده ب روني ل كارگه هين پيشه سازين فه خوارنيدا ديار دبیت ژ بهر كو لفئ وه رزي پلين گه رماتيئ بلند دبن ئه فجا داخوازي ل سه ر فه خوارنان زنده دبیت

ئهفه ژى ژ لايي خو فو رولى د زندهبون و كيمبون هژمارا دهستكارادا دبينيته. خشتي ژماره (13) دابهشبون هژمارا دهستكارا ل سهر لقين پيشهسازى ددهته دياركرن.

ژ	لقين پيشهسازى	ژ. كارگهها	ژ. دهستكارا	%
1	نيمچه فليزي	1243	2134	33.14
2	خوارن	143	2097	32.56
3	ثافاكرن	71	827	12.84
4	دارتاشى	64	292	4.53
5	كيميايى	60	277	4.30
6	يه كه يين پيشهسازين ديتر	31	185	2.87
7	كاغزى	18	181	2.81
8	پلاستيك	17	143	2.22
9	شيشه پي	7	121	1.88
10	كانزايى	6	116	1.80
11	كاره بايى	3	37	0.57
12	رستن (جلك)	1	30	0.47
	سهرجه مئ گشتى	1664	6440	100

خشتي (13) گرنگيا ريژه يي يا پولينكرنا په يكه ري پيشهسازى ل دويف هژمارا دهستكارا ل ئيدارا سهر به خويا زاخو ٢٠٢٤

ژكارى فو كو له ري ب پشت بهستن ل سهر كارى مهيدانى و راپرسيني. ل خشتي سهريدا ئه ف خاله بهرچا ف دبن:

1 - لقى يه كه يين پيشهسازين نيمچه فليزي سهره راي بچويكيا دهزگه هين في لقي و نه پيدفيبون ب گه له ك دهستكارا ژبه ركو كارى هنده ك دهزگه هين وي ب تنى ب ئيك دهستكار بريغه دچيت به لي ژبه ركو هژمارا دهزگه هين وي نيزيكي ٣ جارا پتره ژ هژمارا كارگه هين هه مئ لقين دى يين پيشهسازى ژبه رهندي ل پلا ئيكي دهيت ب 2,134 دهستكارا، و ب ريژا 33.14% ئ يا په يكه ري پيشهسازى ل دويف هژمارا دهستكارا.

2 - لقى پيشهسازين خوارني ل پلا دووي دهيت ب 2,097 دهستكارا و ب ريژا 32.56% ئ يا په يكه ري پيشهسازى ل دويف هژمارا دهستكارا دهيت هه هژمارتن دووهم مهزنترين لق ژ لايي زوريا دهستكارا و په يداكرنا دهرفه تين كارى.

3 - لقى پيشهسازين ثافاكرني ل پلا سي دهيت ب ٨٢٧ دهستكارا و ب ريژا 12.84% ئ يا په يكه ري پيشهسازى ل دويف هژمارا دهستكارا، ژوان پيشهسازيانه يين پيدفي ب گه له ك دهستكارا دبن ب تايهت ژى دهستكارين ب كارى داكرتن و فو گوهاستنا بابته خاف رادبن دبن وه كي خافي خيز و بهرا و بلوكا و... هتد. وه كي ديار د شيوي (10) دا.

4 - لقى پيشهسازين دارتاشي ل پلا چاري دهيت ب ٢٩٢ دهستكارا و ب ريژا 4.53% ئ، ده هه مان ده مدا لقى پيشهسازين كيميايى ب هژماره كا نه گه له ك كيتر ژ دارتاشي پلا پينجي

تحليل جغرافي لتصنيف الهيكل الصناعي حسب فروعه وأنواعه في إدارة زاخو

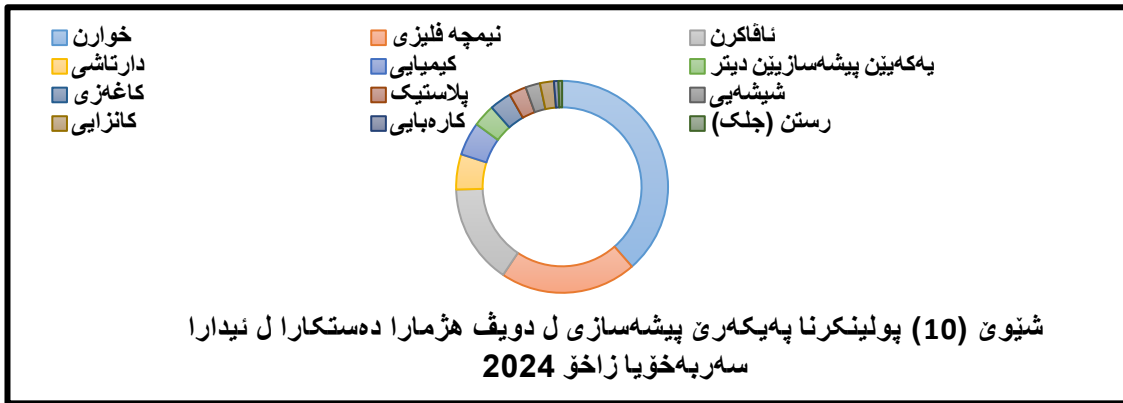
المستقلة لعام ٢٠٢٤

بهرکهفتیه ب ٢٧٧ دهستکارا و ب ریژا 4.30% ی یا پهیکه ری پیشه سازی ل دویف هژمارا دهستکارا.

5- هر چی لقی پیشه سازی دیره پلا شه شی بهرکهفتیه ب ١٨٥ دهستکارا و ب ریژا 2.87% ی، و لقی پیشه سازی کاغزی ری پلا حفتی بهرکهفتیه ب ١٨١ دهستکاران و ب ریژا 2.81% ی یا پهیکه ری پیشه سازی ل دویف هژمارا دهستکارا.

6- ل پلا هه شتی ری لقی پیشه سازی پلاستیک دهیت ب ١٤٣ دهستکارا و ب ریژا 2.22% ی، ل پلا نه هی ری لقی پیشه سازی شیشه ی دهیت ب ١٢١ دهستکارا و ب ریژا 1.88% ی، ل پلا ده هی ری لقی پیشه سازی کانزای دهیت ب ١١٦ دهستکارا و ب ریژا 1.80% ی یا پهیکه ری پیشه سازی ل دویف هژمارا دهستکارا.

7- ل دووماهی لقی پیشه سازی کاره بای و رستی دهین، ب ٣٧ دهستکارا و ب ریژا 0.57% ی بو لقی پیشه سازی کاره بی، و ب ٣٠ دهستکارا و ب ریژا 0.47% ی بو لقی پیشه سازی رستی.

ژکاری فه کۆله ری ب پشت بهستن ل سهر داتا یین خشتی (13).

ئه نجام

١- پهیکه ری پیشه سازی ل ئیدارا سهر به خویا زاخو ل دویف پولینکاریا نیفده وه لقی ISIC ژ ١٢ لقی پیشه سازی جورا و جور پیکهاتیه، ئه وژی (پیشه سازی نیمچه فیزی، خوارن، ئافاکرن، دارتاشی، یه که یین پیشه سازی دیر، کیمیایی، پلاستیک، کانزای، کاغزی، شیشه یی، کاره بای، رستن).

٢- سهرجه می گشتی کارگه ه و دهزگه هین پیشه سازی ل دهقرا فه کۆلیی ١٦٦٤ کارگه ه و دهزگه هین، ئه وژی:

٣- ل پئیشیاوان ری یه که یین پیشه سازی نیمچه فیزی دهین ب ١٢٤٣ دهزگه ها ب ریژا ٧٤,٧٠% ی و ل پلا دووماهی پیشه سازی رستی ب کارگه ه ک ب ریژا ٠,٠٦% ی دهین.

٤- پیشه سازی خوارنی ل پلا ئیک دهین ب ١٤٣ کارگه ها ب ریژا ٣٣,٩٧% ی ژ سهرجه می ٤٢١ کارگه هین بهرهمکرنی.

٥- هژمارا گشتی یا دهستکارا ل دهقرا فه کۆلیی ٦٤٤٠ دهستکاران و ل دویف پولینکرنا پیشه سازی ل ژ لای هژمارا دهستکارا فه پیشه سازی نیمچه فیزی ل پلا ئیک دهین ب ٢١٣٤ دهستکارا ب ریژا ٣٣,١٤% ی و ل پلا دووماهی ری پیشه سازی رستی دهین ب ٣٠ دهستکارا ب ریژا ٠,٤٧% ی ژ سهرجه می گشتی دهستکارا ل دهقرا فه کۆلیی.

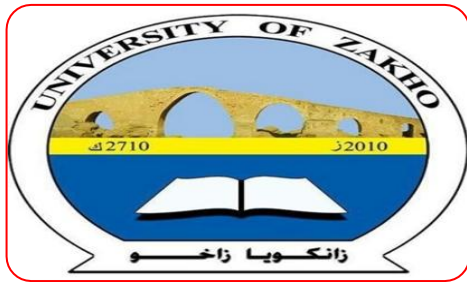
مجلة مركز بابل للدراسات الانسانية ٢٠٢٦ المجلد ١٦ / العدد ٣

٦-رووبهري گشتي يي لقيين پيشه سازي ب هه مي کارگه ه و دهزگه هين خوڤه دگه هيته ٣٠٠٣٢٧٧ م^٢ ب ريژا ١٤,٠% ي ژرووبهري گشتي دهفهره فو کوليئي.
٧-کيميترين هژمارا کارگه ها و دهستکارا يي پيشه سازي رستي يه، ب تي ئيک کارگه هه و هژمارا دهستکاري يي ٣٠ دهستکارن و رووبهري وي ژي ب تي ٣٦٠ م^٢.

پيشنيار

- ١-گرنگيدان ب ريکخستنا په يکهري پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو ژبه رکو ژ پيدفيين سه ربه کيه بو پيشکه فتنا شارستاني و بدهستقه ئينانا تيربوونا خويه تي (الاكتفاء الذاتي).
- ٢-به رده وامبوون ل سه ر ئاسانکاري و دانا قهرزا ژبو ئاڤاکن و پيشئيخستنا که رتي پيشه سازي و نوژه نکرنا کارگه هان ل دهفهره فو کوليئي ژبه رکو ماوه يه کي دريژه هاتينه راوه ستاندين.
- ٣-ريکخستنا داتا و زانياريين تومارکري ل دام و دهزگه هين په يوه نديدار يين دهفهره فو کوليئي، ب جوهره کي وه سابيت کو هه ر شه ش هه يفا جاره کي داتا و زانياريين کارگه هين پيشه سازي به يينه نويکرن و پشت راست کرن، ژبه رکو زانياريين وان ب به رده وامي دهينه گهورين يين وه کو هژماري ته له فونا و گوهورينا ملکيه تي و ...هتد. و ئيک ژ ئاريشين مه زن يين فو کوليئي کومکرنا داتايان بوو ژکاري مه يداني و بريکا راپرسیي.
- ٤-گرنگيدان ب فو کرنا پيشه سازيين پشت به ستي ل سه ر تيکه لپن نه فتی دکهن، ژبه رکو ل دهفهره فو کوليئي هژماره کا باش يا چالين ده رئينانا نه فتی هه نه، به لي دگه ل هندی ئيک کارگه ها پيشه سازي نه هاتيه دانان پشت به ستي ل سه ر بابه تي خاڤين نه فتا نه فان چالا بکن.
- ٥-گرنگيدان ب ئاڤاکرنا کارگه هين پيشه سازيين پشت به ستي ل سه ر خاڤين چاندي دکهن، ژبه رکو نه ف خاڤه ل وه رزي چاندي ب زوري دياردين و ب بهايه کي ئه رزان دهينه فروتن و بي گرنگييدان ژناف دچن.
- ٦-گرنگيدان ب خوآندن و فو کولينين زانستي يين گريداي ب پيشه سازيا، ژبه رکو دي بنه ريکه ک بو چاره سه رکنا ئاريشين کارگه ها و به ره مين وان و به ره ف پيشبرنا که رتي پيشه سازي.

حکومه تا هه ريژما کوردستاني - عيراق

وهزاره تا خوآندنا بلند و فو کولينين زانستي

زانکوي زاخو/ کوليژا په رومرده/ بشکا جوگرافي

راپرسیين (استماره الاستبيان)

ل دؤر شروفه کرنا په يکهري پيشه سازي ل ئيدارا سه ربه خويا زاخو (تحليل الهيكل الصناعي في إدارة زاخو المستقلة)

ئارمانجا نه فتی راپرسیي بتی ژبو کاريين فو کوليينييه و بو

چ مه رمين ديتر ناهيته بکاريينان (الاستماره هدفها

للأغراض البحثية فقط)

١- نافی کارگه هي (اسم المصنع) .....

- ^{١١} امال حمزه مزعل الشمري، التحليل المكاني للصناعات الغذائية في محافظة بابل، اطروحة دكتوراه، كلية التربية للعلوم الانسانية - جامعة بابل ، 2009، ص ١١٠.
- ^{١٢} نهوشيروان داود على، بنهماكاني جيگيريوني پيشهسازي له ناحيهي بازيان، ژندهري بهري، ل ٣٥.
- ^{١٣} كفاية عبدالله العباس العلي، بنية صناعة المنتجات المعدنية في محافظة القادسية وتوزيعها الجغرافي لسنة ٢٠١٧، مجلة إيمات البحرية للعلوم الانسانية، عدد ٤، مجلد ٤٣، ٢٠١٨، ص ٢٨٨.
- ^{١٤} شيروان حسين شينك باله كي، بنهماكاني جيگيريوني پيشهسازي و كاريگهري له سهر گه شه پيداني شويني له هه ريمي ناوچه شاخاوييه كاني پاريزگاي هه وليتر، تيزا دكتوراي (نه به لافكري)، فاكولتيا ناداب - زانكوي سوران، ٢٠٢٤، ل ١٣٩.
- ^{١٥} احمد جليل اسماعيل، صناعة المواد الانشائية في محافظتي اربيل و دهوك (دراسة مقارنة في جغرافية الصناعة)، المصدر السابق، ص ٣٠.
- ^{١٦} شيروان حسين شينك باله كي، بنهماكاني جيگيريوني پيشهسازي و كاريگهري له سهر گه شه پيداني شويني له هه ريمي ناوچه شاخاوييه كاني پاريزگاي هه وليتر، ژندهري بهري، ل ١٣٩.
- ^{١٧} زيان سليمان خليل، التركيب الصناعي في قضاء سيميل وتأثيراته البيئية - دراسة في جغرافية التلوث، رسالة ماجستير (غير منشورة)، كلية العلوم الانسانية - جامعة دهوك، ٢٠١٤، ص ٣٩.
- ^{١٨} عبد خليل فضيل و احمد حبيب رسول، جغرافية العراق الصناعية، مطبعة جامعة موصل للطباعة والنشر، عيراق، 1984، ص ص 189-190.
- ^{١٩} شيروان حسين شينك باله كي، بنهماكاني جيگيريوني پيشهسازي و كاريگهري له سهر گه شه پيداني شويني له هه ريمي ناوچه شاخاوييه كاني پاريزگاي هه وليتر، ژندهري بهري، ل ١٣٠.
- ^{٢٠} محمد ازهر سعيد السماك، جغرافية الصناعة بمنظور معاصر، دار اليازوري العلمية، ٢٠١٢، ص ص ٢٦-٢٧.
- ^{٢١} محمد ازهر سعيد السماك، جغرافية الصناعة بمنظور معاصر، المصدر السابق، ص ٢٧.
- ^{٢٢} يادگار خدر رشيد، شيكردنه وهى شويني توانسته كاني به ره مهيناني به روو بومه رووه كيه كشتوكاليه پيشهسازيه كان و كاريگهريان له سهر به ره پيداني پيشهسازيه خوراكيه كان له پاريزگاي هه وليتر، (ليكولينه وهيه ك له جوگرافياي پيشهسازي)، تيزا دكتوراي (نه به لافكري)، كوليثا ناداب - زانكوي سه لاهه دين، ٢٠٢٤، ل ١٩٨.
- ^{٢٣} شيروان حسين شينك باله كي، بنهماكاني جيگيريوني پيشهسازي و كاريگهري له سهر گه شه پيداني شويني له هه ريمي ناوچه شاخاوييه كاني پاريزگاي هه وليتر، ژندهري بهري، ل ١٠٩.
- ليستا ژندهرا**
- 1 - اسماعيل، احمد جليل، صناعة المواد الانشائية في محافظتي اربيل و دهوك (دراسة مقارنة في جغرافية الصناعة)، اطروحة دكتوراه، كلية العلوم الاجتماعية - جامعة كوية، ٢٠١٠.
  - 2 - الجبوري، محمد اسماعيل حسن ناصر، التحليل المكاني للصناعات الغذائية في قضاء كركوك، اطروحة دكتوراه، كلية التربية للعلوم الانسانية، جامعة تكريت، ٢٠١٩.
  - 3 - السماك، محمد ازهر سعيد، جغرافية الصناعة بمنظور معاصر، دار اليازوري العلمية، بدون مكان النشر، ٢٠١٢.
  - 4 - الشمري، امال حمزه مزعل، التحليل المكاني للصناعات الغذائية في محافظة بابل، اطروحة دكتوراه، كلية التربية للعلوم الانسانية - جامعة بابل، ٢٠٠٩.
  - 5 - المالكي، ضمي حميد جاسم، التحليل المكاني لصناعة الخشب والاثاث في محافظة بابل وآفاتها المستقبلية - دراسة في جغرافية الصناعة، رسالة ماجستير، كلية التربية للعلوم الانسانية - جامعة كربلاء، ٢٠٢٠.
  - 6 - العلي، كفاية عبدالله العباس، بنية صناعة المنتجات المعدنية في محافظة القادسية وتوزيعها الجغرافي لسنة ٢٠١٧، مجلة إيمات البحرية للعلوم الانسانية، عدد ٤، مجلد ٤٣، ٢٠١٨.

- 7 - باله كئي، شيروان حسين شينك، بنه ماكاني جيگريووني پيشه سازي و كاريگهري له سهر كه شه پيداني شويني له هه ريمي ناوچه شاخاوييه كاني پاريزگاي هه و لير، تيزا دكتوراي (نه به لافكري)، فاكولتيا ئاداب - زانكويا سوران، ٢٠٢٤.
- 8 - رشيد، رهنجدهر جمال، شيكردنه وهيه كي جوگرافي بو جيگريووني پيشه سازي له پاريزگاي هه له بجه، ناما ماستهري، كوليژا زانستين مروفايه تي - زانكويا سليماي، ٢٠٢٢.
- 9 - رشيد، يادگار خدر، شيكردنه وهيه شويني توانسته كاني به ره مهيتاني به رووبومه رووه كيه كشتوكاليه پيشه سازيه كان و كاريگهريان له سهر به ره پيداني پيشه سازيه خوراكيه كان له پاريزگاي هه و لير، ليكولينه وهيه ك له جوگرافياي پيشه سازي، تيزا دكتوراي (نه به لافكري)، كوليژا ئاداب - زانكويا سه لاهدين، ٢٠٢٤.
- 10 - حمدان، جمال، بدون سنة النشر، جغرافية المدن، ط ٢، عالم الكتب، القاهرة.
- 11 - خليل، ثيان سليمان، التركيب الصناعي في قضاء سيميل وتأثيراته البيئية - دراسة في جغرافية التلوث، رسالة ماجستير (غير منشورة)، كلية العلوم الانسانية - جامعة دهوك، ٢٠١٤.
- 12 - شريف، ابراهيم شريف و آخرون، جغرافية الصناعة، مديرية دار الكتب - جامعة الموصل، ١٩٨٢.
- 13 - فضيل، عبد خليل و رسول، احمد حبيب، جغرافية العراق الصناعية، مطبعة جامعة موصل للطباعة والنشر، عيراق، ١٩٨٤.
- 14 - عهلي، نهوشروان داود، بنه ماكاني جيگريووني پيشه سازي له ناحيه يي بازيان، ناما ماستهري (نه به لافكري)، فه كوئلتيا به روهرده - زانكويا كوئيه، ٢٠٢٢.
- 15 - هروري، نشوان شكري، سكان محافظة دهوك ١٩٤٧ - ٢٠٠٦ اتجاهات النمو وطبيعة التوزيع، منشورات الاكاديمية الكردية، اربيل، ٢٠١٢.
- 16 - هسام، ابراهيم خشمان، تخصيص منطقة صناعية للصناعات شبه الفلزيه في مدينتي دهوك وسيميل - دراسة في التوطن الصناعي، مجلة جامعة دهوك، المجلد (١١)، العدد (١)، ٢٠٠٨.
- 17 - هسام، ابراهيم خشمان، تحليل الهيكل الصناعي لمحافظة دهوك - دراسة في التوطن الصناعي، مجلة جامعة دهوك، المجلد 15، العدد 2، ٢٠١٢.

List of sources

- 1- Ismail, Ahmad Jalil, Construction Materials Industry in Erbil and Duhok Governorates (Comparative Study in Industry Geography), PhD Thesis, Faculty of Social Sciences - University Kuya, 2010.
- 2- Al-Jabouri, Mohammed Ismail Hassan Nasser, Spatial Analysis of Food Industries in Kirkuk District, PhD Thesis, Faculty of Education for Humanities, University of Tikrit, 2019.
- 3- Al-Samak, Mohammed Azhar Saeed, Geography of Industry from a Contemporary Perspective, Dar Al-Yazouri Scientific, Unpublished,
- 4- Al-Shamri, Amal Hamza Mazal, Spatial Analysis of Food Industries in Babylon Research, Doctoral Thesis, Faculty of Education for Humanities - University of Babylon,
- 5- Al-Maliki, Zami Hamid Jassim, Local Analysis of Carpets Industry and Equipment in Babylon Province and its Future Consequences - Studies in Geography of Industry, Master's Thesis, Faculty of Education For Humanities - Karbala University,

- 6- Al-Ali, Kafaya Abdullah Abdul Abbas, Mineral Products Industry Foundation in Qadisiyah Governorate and its Geographical Distribution in 2017, Imams of the Sea for the Humanities, Issue 4, Volume 43,
- 7- Baleke, Sherwan Hussein Shink, Principles of Industrial Settlement and its Impact on Local Development in the Mountainous Areas of Erbil Province, Doctoral Thesis (Unpublished), Faculty of Arts - Soran University, 2024.
- 8- Rashid, Ranjdar Jamal, Geographical Analysis of Industrial Stabilization in Halabja Province, Master's Thesis, College of Humanities - University of Sulaimani,
- 9- Rashid, Yadgar Khadr, Analysis of the location of production capabilities of industrial agricultural crops and their impact on the development of food industries in Erbil province, (A study in industrial geography), PhD thesis (unpublished), College of Arts - Salahaddin University,
- 10- Hamdan, Jamal, Without a Sunnah of Publication, Geography of the City, Vol. 2, World of Books, Cairo.
- 11- Khalil, Zhian Sulaiman, Industrial Composition in Similar Region and its Environmental Effects - Study in Waste Geography, Master's Thesis (Unpublished), Faculty of Humanities - Duhok University,
- 12- Sharif, Ibrahim Sharif and Akhrun, Geography of Industry, Dar al-Kitb Directorate, Mosul University,
- 13- Fazil, Abdul Khalil and Rasool, Ahmad Habib, Geography of Industrial Iraq, Mosul University Printing House, Iraq,
- 14- Ali, Nusrewan Daud, Principles of Industrial Establishment in Bazian District, Master's Thesis (Unpublished), Faculty of Education - Koya University,
- 15- Haruri, Nishuan Shukri, Scan of Duhok Province 1947 - 2006 Directions of Development and Nature of Distribution, Kurdish Academic Publications, Erbil,
- 16- Hissam, Ibrahim Khshman, Allocation of Industrial Area for Metallic Shell Industries in Duhok City and Simil - Study in Industrial Cotton, Duhok University Journal, Volume (11), Issue (1),
-١٧Hissam, Ibrahim Khshman, Analysis of Industrial Structure of Duhok Governorate - Study in Industrial Agriculture, Duhok University Journal, Volume 15, Issue 2,

